

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ตำบลบึงกระจับ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

นายกิตติธัช มะโนสา
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี
จังหวัดเพชรบูรณ์

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
รายบุคคล ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ ระดับความสำเร็จของการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ๒๕๖๘)
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ๕ ปี (๒๕๖๖-๒๕๗๐) มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นพัฒนาความรู้ด้านการเกษตร อันจะเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรและฟื้นฟูทรัพยากรการเกษตรให้เกิดความยั่งยืน รวมทั้งระดมบุคลากรและงบประมาณโดยการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีการผสมผสานกิจกรรม/โครงการลงสู่พื้นที่ในลักษณะแบบบูรณาการ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลที่เน้นการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและชุมชน ในลักษณะของความต้องการจากล่างขึ้นสู่บน โดยมีศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เป็นศูนย์กลางในการเข้ามามีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการวางแผนกำหนดกิจกรรมและถ่ายทอดความรู้สู่พื้นที่เป้าหมายต่อไป

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ๕ ปี (๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบึงกระจับ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ ฉบับนี้ เป็นแผนที่เกิดจากชุมชนและเพื่อชุมชน บนพื้นฐานของความจำเป็นและความต้องการของชุมชน โดยผู้แทนชุมชนจากทุกสาขาอาชีพการเกษตรและเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการร่วมกันนับตั้งแต่การสำรวจชุมชน การประเมินทรัพยากรและศักยภาพของชุมชน วิเคราะห์ปัญหาสาเหตุเพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นแผนชุมชนแบบมีส่วนร่วมในภาพรวมของตำบล

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลนี้จะช่วยให้ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

นายกิตติธัช มะโนสา

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

กรกฎาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญรูป	ง
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	
๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขตติดต่อ	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๑
๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๓
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๓
๒.๒ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๓
๓ สภาพภูมิอากาศ	๘
๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๘
๓.๒ ฤดูกาล	๘
๔ เส้นทางคมนาคม	๙
๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๙
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	๙
๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๐
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	๑๐
๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ	๑๐
๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๑๐
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๐
๖.๒ รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว	๑๒
๖.๓ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท	๑๓
๖.๔ การศึกษา	๑๓
๖.๕ สาธารณสุข	๑๔
๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม	๑๔
๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๑๕
๘ องค์กร/สถาบันต่าง ๆ	๑๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรตำบลบึงกระจับ	๑๙
๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล	๑๙
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๑๙
๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๔๓
๓ การจัดทำ TOWS Matrix	๔๖
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบลบึงกระจับ	๔๘
๑. แนวทางการพัฒนา	
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๔๘
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๔๙
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากร	๔๙
๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๕๕
ภาคผนวก	
โครงการ ๑ โครงการผลิตและกระจายเมล็ดข้าวพันธุ์ดี	๕๘
โครงการที่ ๒ โครงการผลิตสารไร้แมลงและควบคุมศัตรูพืชวิธีผสมผสาน	๕๙
บรรณานุกรม	๕๖

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง ตำบล บึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒
๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง ตำบล บึงกระจับ จังหวัด เพชรบูรณ์	๒
๓ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจตำบล บึงกระจับ ปี ๒๕๖๕	๑๑
๔ ข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๑
๕ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๑
๖ แสดงข้อมูลรายได้เฉลี่ยตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี	๑๒
๗ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกรตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี	๑๒
๘ ตารางแสดงจำนวนประชากรในตำบล บึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี	๑๓
๙ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบล บึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๑๕
๑๐ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๑๖
๑๑ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน	๑๗
๑๒ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๑๗
๑๓ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบล บึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี	๑๘
๑๔ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๑๘
๑๕ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๑๘
๑๖ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๑๙
๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกรตำบล บึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒๐
๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบล บึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒๐
๑๙ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒๑
๒๐ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตรตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี	๒๔
๒๑ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒๓
๒๒ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน ตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒๓
๒๓ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ ตำบลบึงกระจับ	๒๖
๒๔ แสดงทรัพยากรดินตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒๖
๒๕ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี	๓๐
๒๖ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๓๒
๒๗ แสดงพื้นที่ปลูก อ้อยโรงงาน ตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๓๓
๒๘ แสดงต้นทุนการผลิตอ้อย ตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๓๕
๒๙ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตผสมผสาน	๓๖
๓๐ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง ตำบลบึงกระจับ	๓๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี	๓๗
๓๒ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๓๘
๓๓ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๔๐
๓๓ แสดงเทคโนโลยีการผลิตมันสำปะหลัง ตำบลบึงกระจับ	๔๐
๓๕ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ในตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๔๑
๓๖ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ๒๕๖๕ ตำบลตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๔๑
๓๗ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตพืชไร่ ตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๔๒
๓๘ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๔๓
๔๙ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๔๖

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่อตำบล บึงกระจับ	๑
๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบล บึงกระจับ	๓
๓ ข้อมูลกลุ่มชุดดินตำบล บึงกระจับ	๗
๔ แสดงกราฟกลุ่มชุดดินของตำบล บึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี	๘
๕ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมตำบล บึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๙
๖ แหล่งน้ำธรรมชาติตำบลบึงกระจับ	๑๐
๗ แสดงสินเชื้อและภาวะหนี้ของเกษตรกรตำบลบึงกระจับ จังหวัด เพชรบูรณ์	๑๒
๘ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร ตำบล บึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี	๑๓
๙ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบล บึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๑๕
๑๐ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบล บึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๑๖
๑๑ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบล บึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๑๗
๑๒ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี	๑๙
๑๓ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี	๒๐
๑๔ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี	๒๑
๑๕ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี	๒๑
๑๖ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒๕
๑๗ กราฟแสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒๗
๑๘ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒๗
๑๙ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๓๒
๒๐ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอวิเชียรบุรี ตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี	๒๘
๒๑ กราฟแสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลบึงกระจับ ตำบลบึงกระจับ	๒๘
๒๒ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒๙
๒๓ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี	๓๐
๒๔ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี	๓๐
๒๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๓๑
๒๖ แสดงแผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อย ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบึงกระจับ อำเภอ วิเชียรบุรี	๓๒
๒๗ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกอ้อย ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบล บึงกระจับ	๓๒
๒๘ แสดงปริมาณการปลูกอ้อย ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี	๓๓
๒๙ แสดงวิธีการตลาดอ้อยโรงงาน ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี	๓๕
๓๐ แสดงแหล่งรับซื้ออ้อยโรงงาน ตำบลบึงกระจับ	๓๕
๓๑ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง ตำบลบึงกระจับ	๓๖
๓๒ แผนที่ร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับมันสำปะหลัง ตำบลบึงกระจับ	๓๗
๓๓ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี	๓๘
๓๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี	๓๙

ภาพที่	สารบัญภาพ	หน้า
๓๕	แสดงกราฟร้อยละพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๙
๓๖	แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง ตำบลบึงกระจับตำบลบึงกระจับ อำเภอยะบือ	๔๐
๓๗	แสดงวิถีดกลาตมันสำปะหลัง ตำบลบึงกระจับ อำเภอยะบือ	๔๒

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ...๑๐.....หมู่บ้าน

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง ตำบลบึงกระจับ.....อำเภอวิเชียรบุรี... จังหวัดเพชรบูรณ์.....

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน
๑	บ้านเกาะบรเพ็ด
๒	บ้านเกาะบรเพ็ด
๓	บ้านโคกปรือ
๔	บ้านบึงกระจับ
๕	บ้านบึงกระจับ
๖	บ้านวังทอง
๗	บ้านระนามสวนหมาก
๘	บ้านเตาถ่าน
๙	บ้านโคกสามัคคี
๑๐	บ้านเกาะบรเพ็ด

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอวิเชียรบุรี..... จังหวัดเพชรบูรณ์.....,พ.ศ.๒๕๖๖.....

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง ตำบล.บึงกระจับ..... จังหวัด.เพชรบูรณ์.....

หมู่บ้าน	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	จำนวนบ้าน(ครัวเรือน)
๑	๕,๔๗๐	๑๗๕
๒	๒,๙๔๐	๑๔๗
๓	๔,๕๑๕	๒๓๑
๔	๕,๙๙๑	๓๓๗
๕	๕,๘๔๕	๒๘๗
๖	๓,๔๖๒	๑๔๔
๗	๓,๕๗๙	๑๒๑
๘	๔,๒๓๖	๙๑
๙	๒,๓๙๕	๑๔๙
๑๐	๒,๖๓๐	๑๗๓
รวม	๔๑,๐๖๓	๑๘๕๕

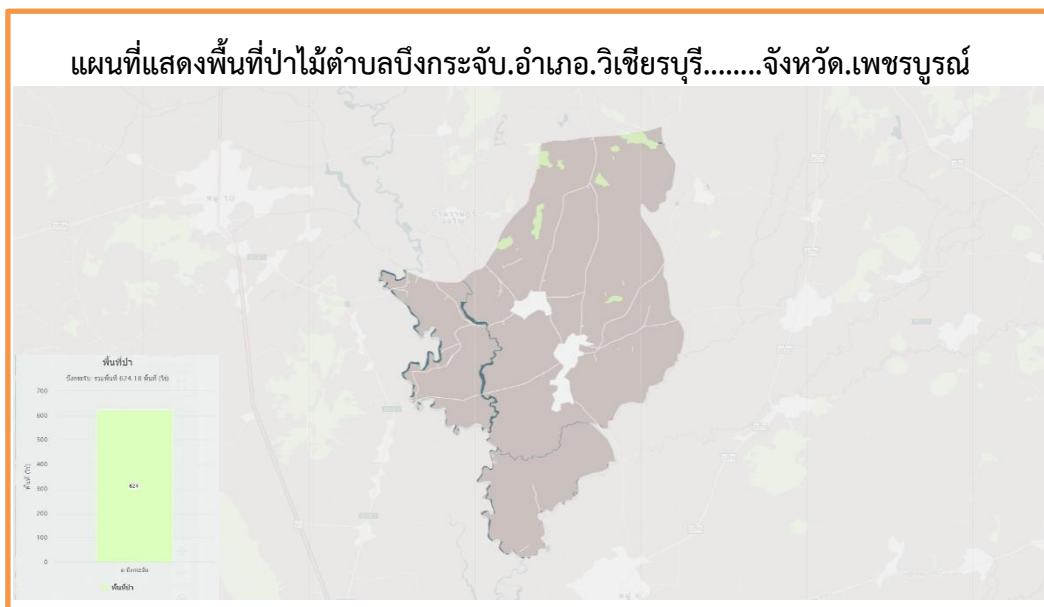
(ที่มา : ที่ทำการปกครองอำเภอวิเชียรบุรี..., พ.ศ..๒๕๖๖.....)

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ตำบลบึงกระจับ มีสภาพพื้นที่เป็นพื้นที่ราบและที่ราบสูง มีภูเขาบางส่วน มีแม่น้ำป่าสักไหลผ่านทางทิศตะวันตกของตำบล และมีพื้นที่ป่าไม้ ๖๒๔ ไร่

(ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์)

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลบึงกระจับ.....

(ที่มา: Agri-map...online....., พ.ศ.๒๕๖๖.....)

๒.๒ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ดินในตำบลบึงกระจับ...มีกลุ่มชุดดินเหมาะกับการปลูกพืชจำนวน.....กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๑ (๘๒๓๕ ไร่)

ชุดดิน : บ้านหมี่ (Bm) ชุดดินบ้านโพน (Bpo) ชุดดินบุรีรัมย์ (Br) ชุดดินช่องแค (CK) ชุดดินโคกกระเทียม (Kk) และชุดดินวัฒนา (Wa)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวสีดำลึกมาก มีรอยแตกกระแหงกว้างและลึก ปฏิบัติการดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่างเล็กน้อย การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว

ปัญหา : ดินเหนียวจัด โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็ง แตกกระแหงกว้างและลึก ดินเปียกเหนียวมาก ทำให้การไถพรวนยาก บางพื้นที่อาจขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถพรวนเมื่อดินมีความชื้นเหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านไสนออัฟริกันหรือไสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว ไถกลบตอซังและทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุทลุมปลูก ขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๗ (๒๑๖ ไร่)

ชุดดิน : ชุดดินเดิมบาง (Db) ชุดดินน่าน (Na) ชุดดินนครปฐม (Np) ชุดดินผักกาด (Pat) ชุดดินสุโขทัย (Skt) ชุดดินท่าตูม (Tt) ชุดดินอุตรดิตถ์ (Utt) และชุดดินระโนด (Ran)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็ง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปลอยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปลอยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุทลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๒๘ (๔๗๙๒ ไร่)

ชุดดิน : ชุดดินชัยบาดาล (Cd) ชุดดินดงลาน (Dl) ชุดดินลพบุรี (Lb) ชุดดินน้ำเลน (Nal) และชุดดินวังชมภู (Wc)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากสีดำที่มีรอยแตกกระแหงกว้างและลึก ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง

ปัญหา : ดินเหนียวจัด แตกกระแหงกว้างและลึก ดินแห้งแข็ง ดินเปียกเหนียวมาก ไถพรวนยาก และขาดแคลนน้ำ

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก ปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านพืชปุ๋ยสด ถั่วพริ้ว ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ ถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบก่อนออกดอก) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๓๖ (๒.๒๖ ไร่)

ชุดดิน : ชุดดินดงยางเอน (Don) ชุดดินกำแพงเพชร (Kp) ชุดดินกำแพงแสน (Ks) ชุดดินลำสนธิ (Ls) ชุดดินน้ำดุก (Nd) ชุดดินธาตุพนม (Tp) และชุดดินตะพานหิน (Tph)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายเป้งละเอียดหรือดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนแม่น้ำหรือตะกอนน้ำพารูปพัด ปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน บางพื้นที่อาจพบชั้นดานแข็งที่เกิดจากการเกษตรกรรม

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสมและที่ความแตกต่างกันในแต่ละปี เพื่อทำลายชั้นดานและป้องกันการเกิดชั้นดาน จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก มีการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก

๕) กลุ่มชุดดินที่ ๓๘ (๔๕๒๐ ไร่)

ชุดดิน : ชุดดินเชียงใหม่ (Cm) ชุดดินชุมพลบุรี (Chp) ชุดดินดอนเจดีย์ (Dc) ชุดดินไทรงาม (Sg) และชุดดินท่าม่วง (Tm)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบลึกมากที่เกิดจากตะกอนริมแม่น้ำ มีปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลางการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน บางพื้นที่อาจมีน้ำท่วมขังหรือไหลบ่าท่วมขังอย่างฉับพลันในระยะที่มีฝนตกหนัก

แนวทางการจัดการ : ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น มีการใช้ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง จัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล เลือกพื้นที่ที่ไม่เสี่ยงต่อการท่วมขังของน้ำ ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือ

ทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก จัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

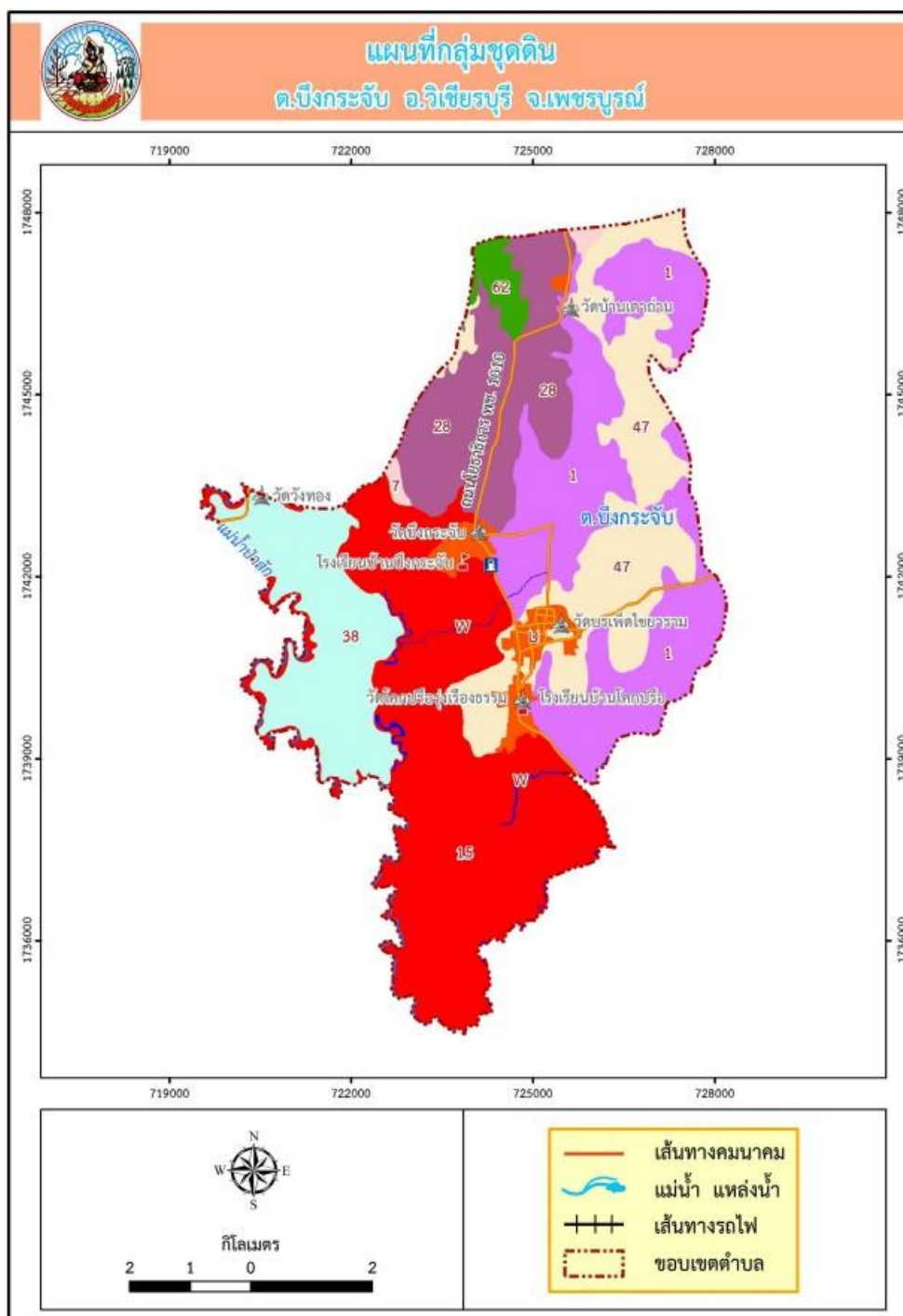
๖) กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ (๕๘๗ ไร่)

ชุดดิน : พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC : slope complex)

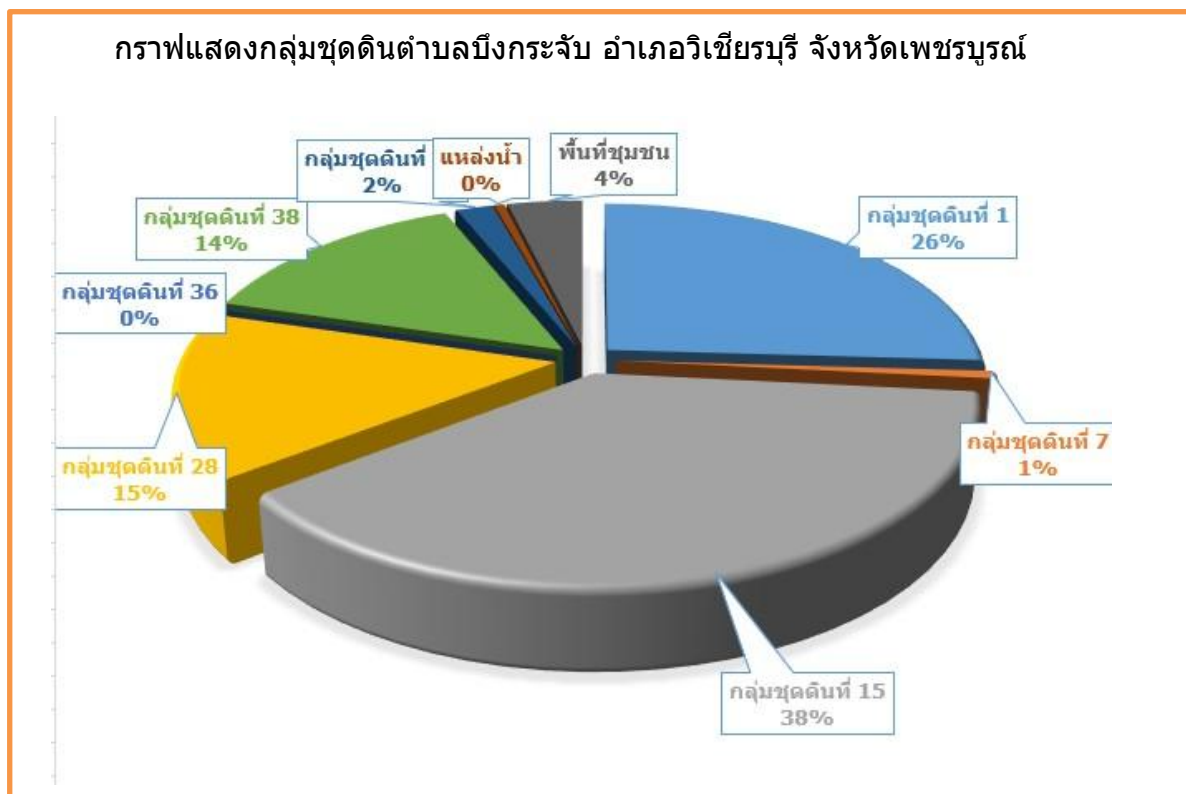
ลักษณะเด่น : พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษา สำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลรักษาสำหรับการเกษตร

ปัญหา มีความลาดชันสูงมาก ในพื้นที่ทำการเกษตรจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินอย่างรุนแรง ขาดแคลนน้ำและบางพื้นที่อาจพบชั้นหินพื้นหรือเศษหินกระจายอยู่บริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แหล่งต้นน้ำลำธาร ในกรณีที่จำเป็นต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำเป็นต้องมีการศึกษาดินก่อน เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช โดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินในเชิงอนุรักษ์หรือวนเกษตร ในบริเวณพื้นที่ที่เป็นดินลึก และสามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกและชุดหลุมปลูกเฉพาะต้น โดยไม่มีการทำลายไม้พื้นล่าง สำหรับในพื้นที่ที่ไม่มีศักยภาพทางการเกษตร ควรรักษาไว้ให้เป็นสวนป่า สร้างสวนป่าหรือใช้ปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

ภาพที่ ๓ ข้อมูลกลุ่มชุดดินตำบลบึงกระจับ
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน ,พ.ศ ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๔ แสดงกลุ่มชุดดินของตำบลบึงกระจับ อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๖.)

๓. สภาพภูมิอากาศ (ใช้ข้อมูลอำเภอได้)

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของตำบลลักษณะภูมิอากาศของอำเภอยะบوريแบบมรสุมเมืองร้อน เนื่องจากได้รับอิทธิพลของมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจากอ่าวไทยและทะเลจีนใต้และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมรสุมอินเดีย

๓.๒ ฤดูกาล

ฤดูร้อน	ตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ไปจนถึงเดือนพฤษภาคม
ฤดูฝน	ตั้งแต่ปลายเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม
ฤดูหนาว	ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคมของทุกปี

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

ตำบล.บึงกระจับ.มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทาง.....๕..... เป็นเส้นทางในเชื่อมต่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตร (ภาพที่ ๖)

ภาพที่ ๕ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอ
(ที่มา : Gistda map online service ,พ.ศ.....)

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัด อำเภอ และตำบล สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (ภาพที่ ๗)

ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

- ถนนโยธาธิการ พช. ๓๐๕๘ เส้นทางระหว่าง หมู่ที่ ๔ ถึง.หมู่ที่ ๘ ระยะทาง ๔.๒ กิโลเมตร
- ถนนโยธาธิการ พช. ๑๐๑๐ เส้นทางระหว่าง หมู่ที่ ๘ ถึง ตำบลกันจู้ ระยะทาง ๑.๔ กิโลเมตร
- ถนนอบต.บจ.๒๐๐๒ เส้นทางระหว่าง หมู่ที่ ๔ ถึง ตำบลท่าโรง ระยะทาง ๔.๕ กิโลเมตร
- ถนนอบต.บจ.๒๐๐๑ เส้นทางระหว่าง หมู่ที่ ๑๐ ถึง ตำบลโคกปรัง ระยะทาง ๓.๕ กิโลเมตร
- ถนนอบต.บจ.๑๐๐๕ เส้นทางระหว่างหมู่ที่ ๑๐ ถึง ตำบลสามแยก ระยะทาง ๔.๗ กิโลเมตร

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

ตำบลบึงกระจับ เป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (ภาพที่ ๘)

แม่น้ำ แม่น้ำป่าสัก (หมู่ ๖ ๗ ๙)

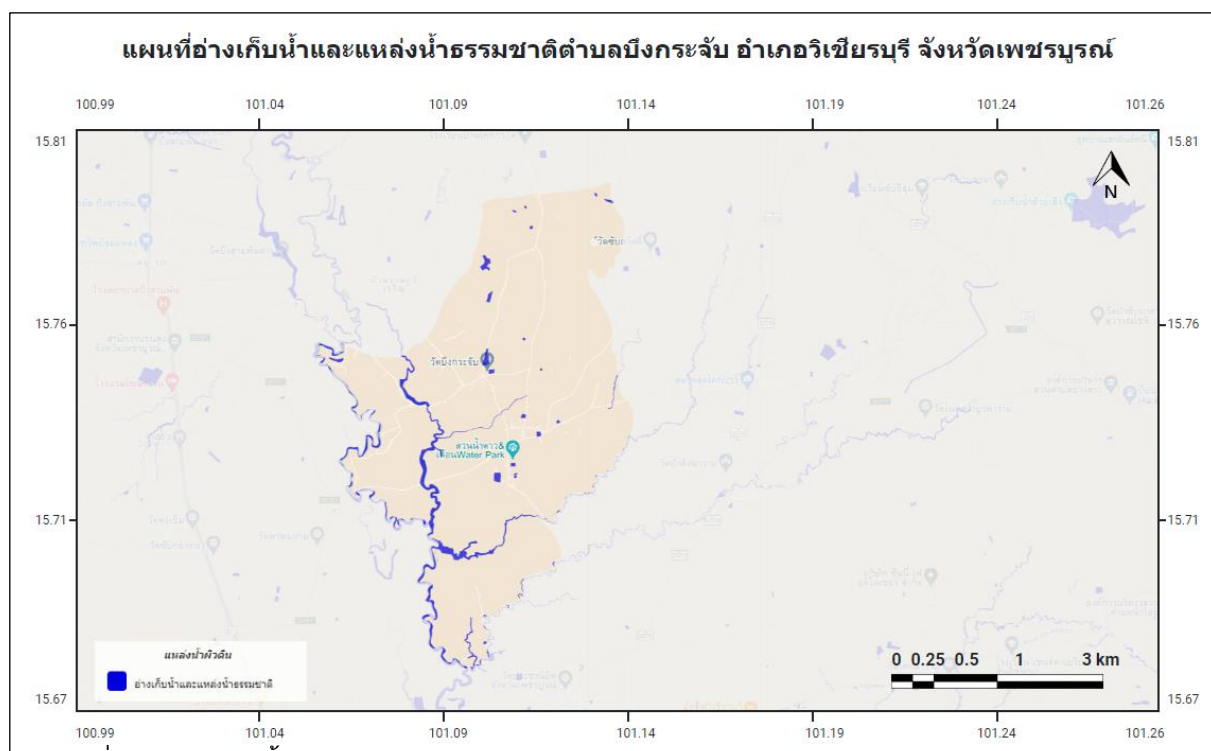
ลำคลอง คลองกุดอีบ้อง (หมู่ ๑ ๒) คลองห้วยไผ่ (หมู่ ๒ ๓ ๙) คลองไคตะโก (หมู่ ๓ ๔ ๗) คลองปึก
หวาย (หมู่ ๖ ๑๐)

บึง บึงกระจับ (หมู่ที่ ๕)

สระน้ำธรรมชาติ สระหนองหว้า (หมู่ ๑) สระหนองเพชร (หมู่ ๑) สระหนองปรือ (หมู่ ๓)

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่

- ไม่มี

ภาพที่ ๖ แหล่งน้ำธรรมชาติตำบลบึงกระจับ

(ที่มา: Agri map online, พ.ศ.....)

๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรตำบลบึงกระจับ ประชากรมีอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตร ๒๓,๗๘๔ ไร่ (ร้อยละ ๖.๔๖ % ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่.....-.....เขตชลประทานทั้งหมด (ที่มา:ทบ.กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ.๒๕๖๕) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านเกาะบรรเพ็ด

ตารางที่ ๓ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจตำบลบึงกระจับ ปี ๒๕๖๕

หมู่บ้าน	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							
		ข้าวนาปี	อ้อย โรงงาน	มัน สำปะหลัง	ยางพารา	ไม้ ผล	พืชผัก	พืชอื่นๆ (ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์)	รวม
๑		๑,๒๒๑.๒๔	๒๙๙.๒๕	๖๗๙.๒๕		๘		๗๕๓.๗๕	๒,๙๖๑.๔๙
๒		๒,๖๑๙.๖๑	๕๗.๗๕	๑๓๙.๕					๒,๘๑๖.๘๖
๓		๑,๓๐๒.๔๕	๒๓	๖๑.๔๘				๓๐	๑,๔๑๖.๙๓
๔		๒,๑๑๑.๘๖	๒๖๐.๕	๒๕.๒๕				๑๓๔	๒,๕๓๑.๖๑
๕		๒,๓๗๑.๖๔	๒๙๓.๗๕	๖๑๑.๓๗				๓๕๑.๒๕	๓,๕๖๗.๐๑
๖		๑,๘๕๗.๕๐	-	๔					๑,๘๕๗.๕๐
๗		๒,๕๓๖.๑๙	๓๘.๒๕	-				๑๐.๒๕	๒,๕๘๔.๖๙
๘		๒๘๘	๑๖๗.๒๕	๔๐๗.๖๓				๗๖๖.๗๓	๑,๖๒๙.๖๑
๙		๓,๒๒๒.๐๕	๒๕.๕	-				๔.๒๕	๓,๒๕๑.๘๐
๑๐		๙๖๒.๒๕	๗	๖					๙๗๕.๒๕
พื้นที่ รวม	๓๗,๗๗๐	๑๘,๔๙๒.๗๗	๑,๑๗๒.๒๕	๑,๙๓๔.๔๘		๘		๒,๐๕๐.๒๓	๒๓,๖๕๗.๗๓

ที่มา : ทบก.....,พ.ศ.๒๕๖๕.....

ตารางที่ ๔ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ (ถ้ามี)

หมู่บ้าน	เกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
๑-๑๐	๓๖๒	๔๖๘	-	๒๘	๔๒๕	๑๒๒๙๙	๘๐๑	๓๖๓	๑๕
รวมทั้งหมด	๓๖๒	๔๖๘	-	๒๘	๔๒๕	๑๒๒๙๙	๘๐๑	๓๖๓	๑๕

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอวิเชียรบุรี.....,พ.ศ.๒๕๖๖.....

ตารางที่ ๕ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ(ถ้ามี)

หมู่บ้าน	เกษตรกร รวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลา ทะเล	ปลาน้ำ จืด	สัตว์น้ำ สวยงาม	สัตว์น้ำ อื่นๆ
ตำบลบึง กระจับ	๑๕๓				๑๕๓		
รวมทั้งหมด	๑๕๓				๑๕๓		

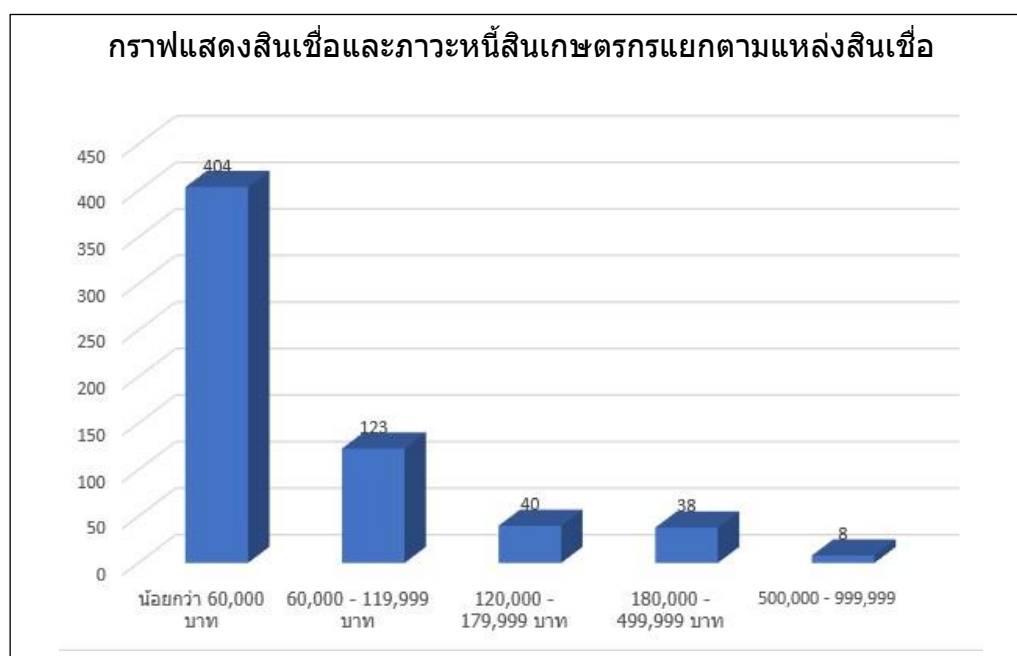
ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอวิเชียรบุรี ,พ.ศ ๒๕๖๖

๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

ช่วงรายได้ (บาท)	ครัวเรือน	ร้อยละ
น้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ บาท	๓๑๕.๐๐	๕๐.๑๖
๖๐,๐๐๐ - ๑๑๙,๙๙๙ บาท	๒๐๒.๐๐	๓๒.๑๗
๑๒๐,๐๐๐ - ๑๗๙,๙๙๙ บาท	๕๐.๐๐	๗.๙๖
๑๘๐,๐๐๐ - ๔๙๙,๙๙๙ บาท	๕๗.๐๐	๙.๐๘
๕๐๐,๐๐๐ - ๙๙๙,๙๙๙	๒.๐๐	๐.๓๒
ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	๒.๐๐	๐.๓๒
รวม	๖๒๘.๐๐	๑๐๐.๐๐

๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

ช่วงหนี้สิน (บาท)	ครัวเรือน	ร้อยละ
น้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ บาท	๔๐๔.๐๐	๖๕.๙๑
๖๐,๐๐๐ - ๑๑๙,๙๙๙ บาท	๑๒๓.๐๐	๒๐.๐๗
๑๒๐,๐๐๐ - ๑๗๙,๙๙๙ บาท	๔๐.๐๐	๖.๕๓
๑๘๐,๐๐๐ - ๔๙๙,๙๙๙ บาท	๓๘.๐๐	๖.๒๐
๕๐๐,๐๐๐ - ๙๙๙,๙๙๙	๘.๐๐	๑.๓๑
ตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	๐.๐๐	๐.๐๐
รวม	๖๑๓.๐๐	๑๐๐.๐๐

ภาพที่ ๗ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้ของเกษตรกรตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี ,พ.ศ๒๕๖๑)

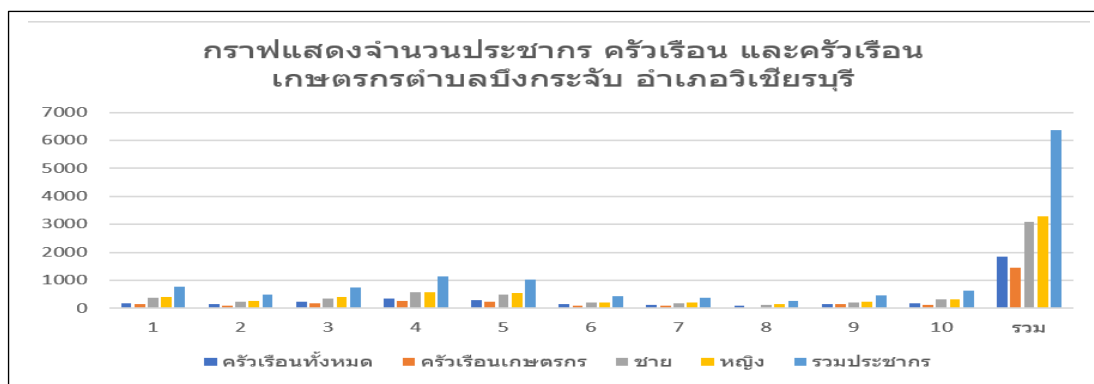
๖.๒ จำนวนครัวเรือน

ตำบลบึงกระจับ มีประชากรทั้งสิ้น ๖,๓๖๕ คน จำนวนครัวเรือน ๑,๘๕๕ ครัวเรือน แบ่งเป็น ชาย ๓,๘๓๓ คน หญิง ๓,๒๘๒ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นตำบล ดังนี้

ตารางที่ ๖ ตารางแสดงจำนวนประชากรในตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี

ที่	หมู่บ้าน	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	๑	๑๗๕	๑๖๓	๓๘๕	๓๙๑	๗๗๖
๒	๒	๑๔๗	๙๓	๒๒๒	๒๗๔	๔๙๖
๓	๓	๒๓๑	๑๗๗	๓๖๒	๓๙๒	๗๕๔
๔	๔	๓๓๗	๒๖๒	๕๖๕	๕๗๔	๑๑๓๙
๕	๕	๒๘๗	๒๓๕	๔๘๙	๕๔๑	๑๐๓๐
๖	๖	๑๔๔	๑๐๘	๒๑๙	๒๑๗	๔๓๖
๗	๗	๑๒๑	๘๗	๑๘๒	๒๐๖	๓๘๘
๘	๘	๙๑	๔๗	๑๒๔	๑๕๑	๒๗๕
๙	๙	๑๔๙	๑๔๔	๒๒๑	๒๓๐	๔๕๑
๑๐	๑๐	๑๗๓	๑๒๔	๓๑๔	๓๐๖	๖๒๐
รวม		๑๘๕๕	๑๔๔๐	๓๐๘๓	๓๒๘๒	๖๓๖๕

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอวิเชียรบุรี ,พ.ศ.๒๕๖๖

ภาพที่ ๘ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกรตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ (ที่มา : กรมการปกครอง, พ.ศ.๒๕๖๖)

๖.๓ การศึกษา

ตำบลบึงกระจับ มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น.....๔.....แห่ง แยกออกเป็น

๑. โรงเรียนอนุบาล(ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) จำนวน.....๒.....แห่ง คือ

๑.๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเกาะบรเพ็ด หมู่ที่ ๑

๑.๒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านบึงกระจับ หมู่ที่ ๔

๒. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา-..... แห่ง คือ

๒.๑

๓. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น-..... แห่ง คือ

๓.๑.....

๔. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพป พช๓ จำนวน ๒ แห่ง คือ

๔.๑. โรงเรียนบ้านโคกปรือ (ม.๓) หมู่ที่๓ บ้านโคกปรือ

๔.๒. โรงเรียนบ้านบึงกระจับ (ม.๓) หมู่ที่๔ บ้านบึงกระจับ

๖.๔ การสาธารณสุข

๑. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข

๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

๑) โรงพยาบาลชุมชน ขนาด-.....เตียง-.....แห่ง

๒) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล๑.....แห่ง

๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย

๑.๒.๑ คลินิกแพทย์-.....แห่ง

๑.๒.๒ คลินิกพยาบาล.....๒.....แห่ง

๑.๒.๓ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน-..... แห่ง

๑.๒.๔ ร้านขายยาแผนโบราณ.....-.....แห่ง

๑.๓ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

๑.๓.๑ แพทย์ จำนวน๑..... คน

๑.๓.๒ ทันตแพทย์ จำนวน.....๑.....คน

๑.๓.๓ แพทย์แผนไทย จำนวน๑.....คน

๑.๓.๔ พยาบาล จำนวน....๔....คน

๑.๓.๕ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน.....๕... คน

๑.๓.๖ อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จำนวน....๑๐๖.....คน

๖.๕ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

- ประชาชนนับถือศาสนาพุทธ ๑๐๐ เปอร์เซนต์

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

- ประเพณีแห่น้ำ แห่ทุกวันที่ ๑๖ เมษายน ของทุกปี จะเป็นการแห่น้ำขอฝนของทุกปี โดยเริ่มจาก คลองไคตะโก ถึงวัด

-ประเพณีบุญพระเวส หรือบุญมหาชาติจะทำในหนึ่งเดือนหลังออกพรรษา ก่อนจัดงานชาวบ้านจะเตรียมอาหารสำหรับถวายพระสงฆ์ สามเณร และเลี้ยงดูผู้ร่วมงาน และจัดหาปัจจัยไทยทานสำหรับกัณฑ์เทศน์ เพื่อถวายพระภิกษุ สามเณร ส่วนทางวัดแบ่งหนังสือออกเป็นกัณฑ์ๆ เพื่อให้ชาวบ้านได้รับกัณฑ์โดยทั่งถึง มอบหนังสือให้พระภิกษุเพื่อเตรียมไว้เทศน์

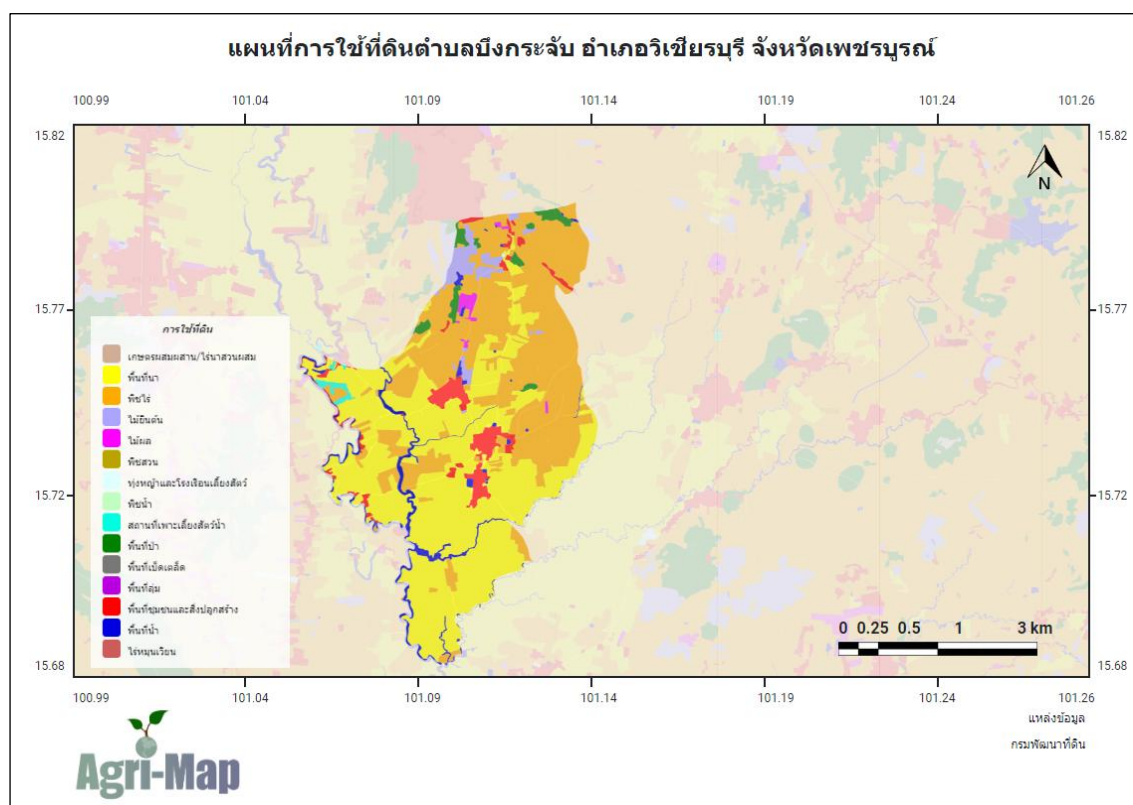
-ประเพณีแข่งเรือออกพรรษา จะจัดช่วงออกพรรษาของทุกปี

๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตำบลบึงกระจับ มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นา จำนวน ๑๘,๑๕๘ ไร่ร้อยละ ๔๘.๐๘ รองลงมาคือ พืชไร่ จำนวน ๑๔,๗๕๘ ไร่ ร้อยละ ๓๙.๑๕ และพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๑,๖๗๑ ไร่ ร้อยละ ๔.๔๒

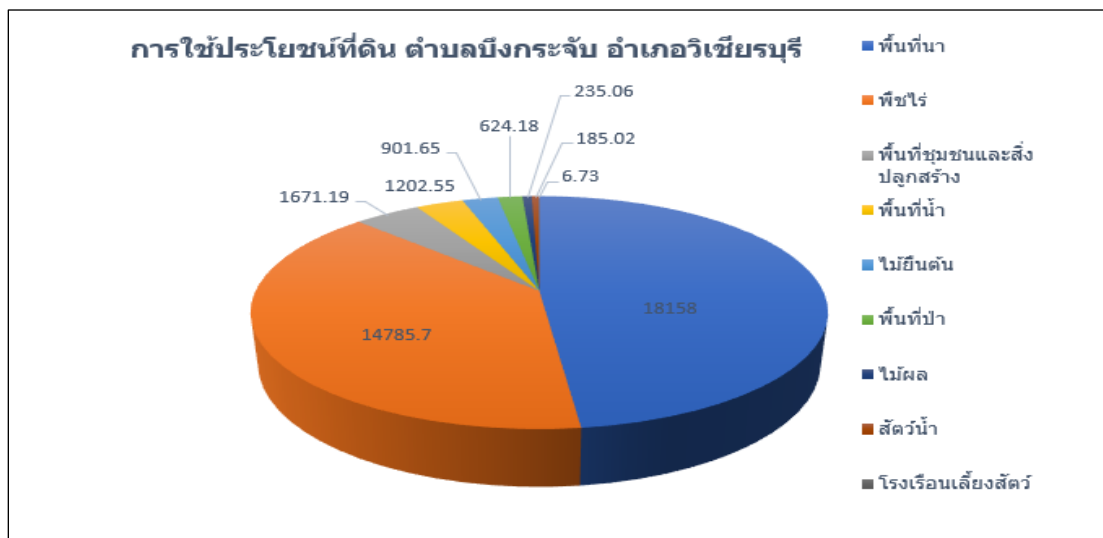
ตารางที่ ๗ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๖๒๔.๑๘	๑.๖๕
พืชไร่	๑๔,๗๕๘.๗	๓๙.๑๕
ไม้ยืนต้น	๙๐๑.๖๕	๒.๓๙
ไม้ผล	๒๓๕.๐๖	๐.๖๒
พืชสวน	-	-
พื้นที่นา	๑๘,๑๕๘	๔๘.๐๘
พื้นที่น้ำ	-	-
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๘๕.๐๒	๐.๔๙
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๖.๗๓	๐.๐๒
พื้นที่ลุ่ม	-	-
พื้นที่น้ำ	๑,๖๗๑	๔.๔๒
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑,๖๗๑.๑๙	๔.๔๒
พื้นที่เปิดเตล็ด	--	-

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๓)

ภาพที่ ๑๐ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลบึงกระจับอำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ ๒๕๖๓)

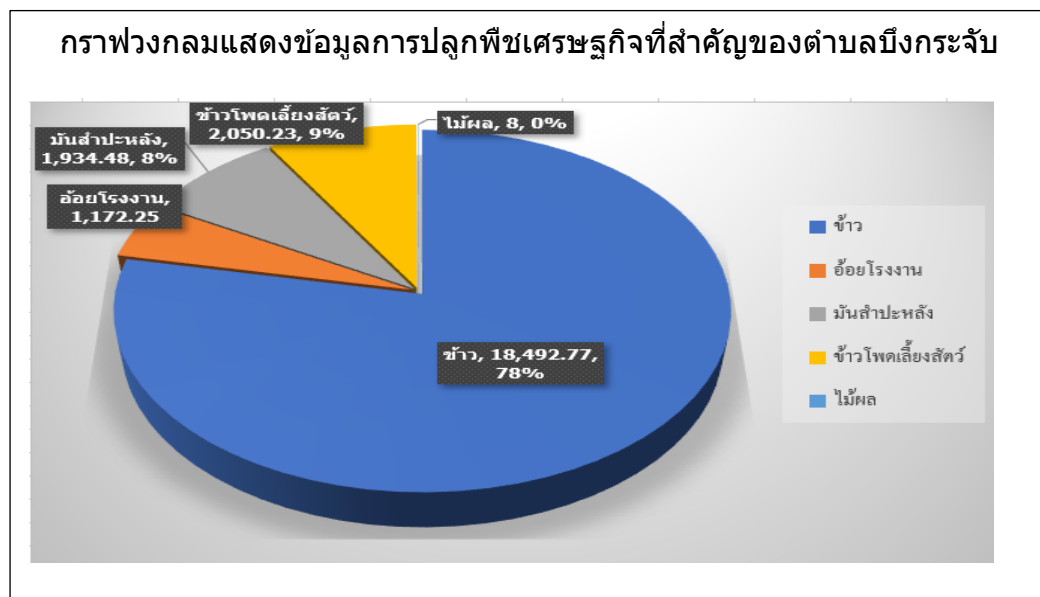
๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ตำบลบึงกระจับ พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่.....มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน.....ไร่ รองลงมา คือ.....มีพื้นที่ปลูก จำนวน.....ไร่ และ.....มีพื้นที่ปลูก จำนวน.....ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูก.....

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลบึงกระจับ อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) อำเภอ.....จังหวัด.....													
	พื้นที่ทั้งหมด	ข้าว	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	สับปะรด	ผัก	หญ้าเลี้ยงสัตว์	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	ไม้ผล	ไม้ดอกไม้ประดับ	รวมทั้งหมด	
	๓๗,๗๗๐	๑๘,๔๙๒.๗๗	๑,๑๗๒.๒๕	๑,๙๓๔.๔๘	๒,๐๕๐.๒๓						๘		๒๓,๖๕๗.๗๓	
รวม														

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๑แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบลบึงกระจับ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ (ที่มา:ทะเบียนเกษตรกร ,พ.ศ ๒๕๖๕)

๙. องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

ตำบลบึงกระจับ มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๙ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	กลุ่มหัตถกรรมโปรยทาน	นางพยุ่ง มอร์แกน	หัตถกรรมโปรยทาน	๑๖๘	๓	บึงกระจับ

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบึงสามพัน , พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๐ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	
เครื่องดื่ม	
ผ้า เครื่องแต่งกาย	
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๑
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	
รวม	

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบึงสามพัน , พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๑ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลบึงกระจับ อำเภอเวียงบุรี

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มเกษตรอินทรีย์วิถีชุมชน ตำบลบึงกระจับ	๒๕๑	๕	บึงกระจับ	๒๑	นายคัมภีร์ หงษ์คำ
อินทผลัมเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่ออำเภอเวียงบุรี	๖๗	๘	บึงกระจับ	๑๐	นายอภิชน วรรณิ
กลุ่มพัฒนาอาชีพที่กระตุกบ้านเกาะบรเพ็ด	๔๓	๑๐	บึงกระจับ	๑๐	นางสุวรรณ คุณมะนะ

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเวียงบุรี ,พ.ศ ๒๕๖๖

ตารางที่ ๑๒ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มพัฒนาอาชีพที่กระตุกบ้านเกาะบรเพ็ด	๔๓	๑๐	บึงกระจับ	๑๐	นางสุวรรณ คุณมะนะ

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเวียงบุรี ,พ.ศ ๒๕๖๖

ตารางที่ ๑๓ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด.....

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเพชรบูรณ์ ,พ.ศ ๒๕๖๖

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์การเกษตรกร

๑) เกษตรกร

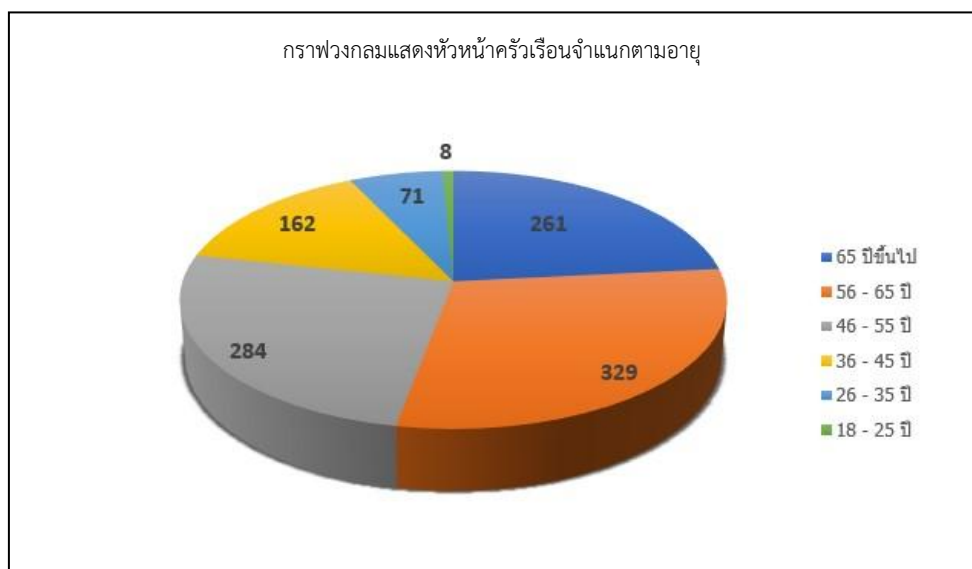
(๑) ครุฑเรือนเกษตรกร

ตำบลบึงกระจับ มีครุฑเรือนเกษตรกร จำนวน ครุฑเรือน โดยมีหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร
อายุระหว่าง ปี จำนวน ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ รองลงมาอายุระหว่าง ปี คิดเป็นร้อยละ
และอายุระหว่าง ปี คิดเป็นร้อยละ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๔ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอ..... จังหวัด.....

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๒๖๑	๒๓.๔๑
๕๖ - ๖๕ ปี	๓๒๙	๒๙.๕๑
๔๖ - ๕๕ ปี	๒๘๔	๒๕.๔๗
๓๖ - ๔๕ ปี	๑๖๒	๑๔.๕๓
๒๖ - ๓๕ ปี	๗๑	๖.๓๗
๑๘ - ๒๕ ปี	๘	๐.๗๒
รวม	๑๑๑๕	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี , พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๒ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี , พ.ศ. ๒๕๖๕)

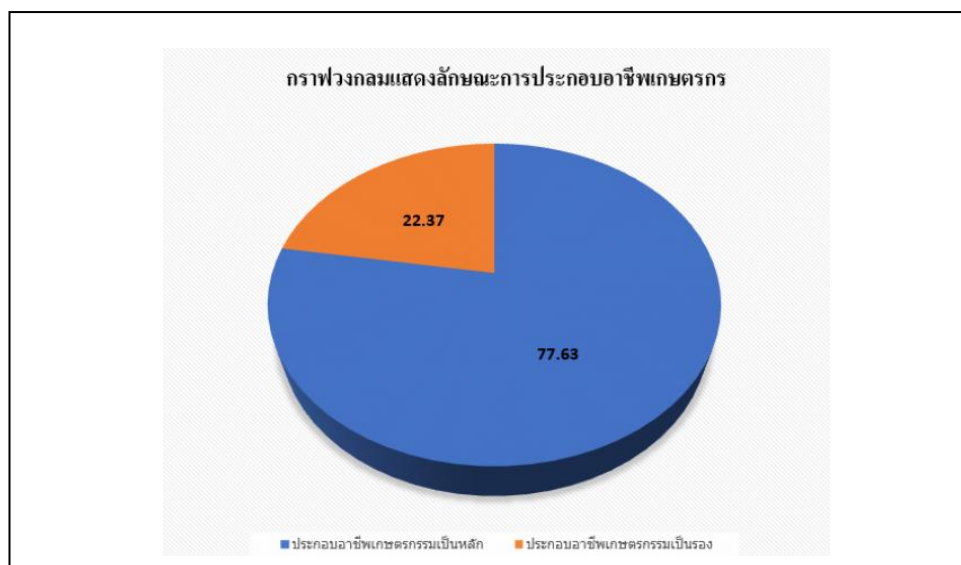
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตำบลบึงกระจับ มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๑๔๔๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๖๓ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๔๑๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๓๗

ตารางที่ ๑๕ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกรตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑๔๔๐	๗๗.๖๓
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๔๑๕	๒๒.๓๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภวิเชียรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๓ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอ..... จังหวัด.....

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภวิเชียรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

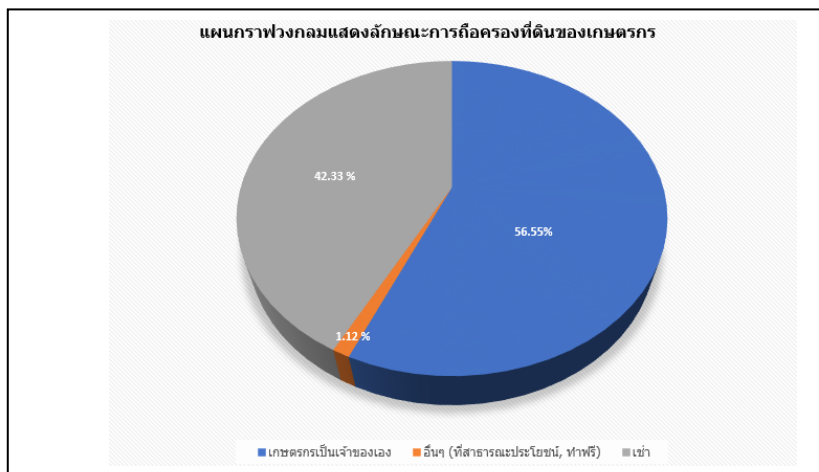
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบล..... ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ รองลงมาคืออื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ และเช่า จำนวน ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๖ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๘๐๗	๕๖.๕๕
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๑๖	๑.๑๒
เช่า	๖๐๔	๔๒.๓๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภวิเชียรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๔ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลบึงกระจับ อำเภอวยชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวยชัยบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของตนเอง)

เกษตรกรตำบลบึงกระจับ มีการถือครองที่ดินแบบไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๐ รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน ๒๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๖ และเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๑๔๒๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๙๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๗ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบึงกระจับ อำเภอวยชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๑๔๒๐	๒๗	-	๓	๑๔๕๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวยชัยบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๕ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบึงกระจับ อำเภอวยชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวยชัยบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒) องค์การและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลบึงกระจับ มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑ กลุ่ม มีสมาชิก ๒๑ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๐ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๒๐ ราย วิสาหกิจชุมชน ๓ แห่ง สมาชิก ๔๑ ราย สหกรณ์จำนวน - แห่ง สมาชิก ราย และกลุ่มเกษตรกรกลุ่ม สมาชิก ราย

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
๑	๑	๒๑	๑	๑๐	๑	๒๐	๓	๔๑	-	-	-	-
รวม												

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลบึงกระจับ มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ... ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ... ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๑ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตรตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด.....

ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
					กษ.	ปศุสัตว์	ปกริป	
-	๒	-	-	๑		๑		๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลบึงกระจับ มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ... ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ราย และอาสาสมัครปฏิรูปที่ดิน ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม บางรายทำหน้าที่อาสาสมัครมากกว่า หน้าที่

ตารางที่ ๒๐ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลบึงกระจับ อำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หมู่บ้าน	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบุญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
๑		-		๑	๑	๑			
๒				๑	๑	๑			
๓	๑			๑	๑	๑			
๔			๑	๑	๑	๑			
๕			๕	๑	๑	๑			
๖	๑		๑	๒	๑	๑			
๗				๑	๑	๑			
๘				๑	๑	๑			
๙				๑	๑	๑			
๑๐				๑	๑	๑			
รวม	๒			๑๑	๑๐	๑๐			

ที่มา : <https://asa-center.doae.go.th/main>, พ.ศ. ๒๕๖๖

(๒) ปราชญ์ชาวบ้าน

ตำบลบึงกระจับ มีปราชญ์ชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของปราชญ์แต่ละคน ซึ่งในอำเภอเวียงบุรี มีปราชญ์ชาวบ้านจำนวน๑๔.... คน

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านตำบลบึงกระจับ อำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หมู่บ้าน	จำนวน (ราย)	ชื่อ – สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
๔	๑	นายคัมภีร์ หงษ์คำ	๓๖ ม.๔ ตำบลบึงกระจับ	เศรษฐกิจพอเพียง
รวม				

ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, ๒๕๖๖

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ :

บ้านเลขที่

สถานการณ์ของพื้นที่ :

แนวทางการพัฒนา :

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ :

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑.

๒.

หลักสูตรบังคับ

๑.

๒.

หลักสูตรเสริม

๑.

๒.

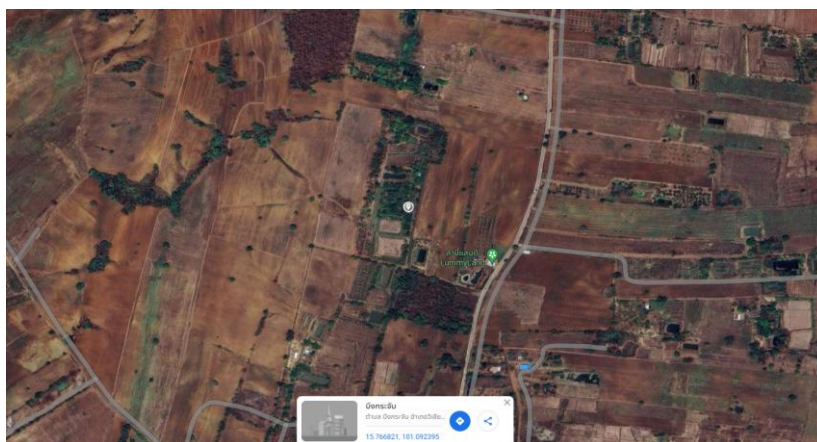
ศูนย์เครือข่าย จำนวน๒..... ศูนย์

ตารางที่ ๒๒ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอ..... จังหวัด.....						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ชื่อหมู่บ้าน		
๑	ศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียง บ้านบึงกระจับ	ผัก ผลไม้	๕	บึงกระจับ	นายคัมภีร์ หงษ์ คำ	๐๖๑๓๐๓๙๘๐๗
๒	ศูนย์เรียนรู้การ ปลูกอินทผลัม เพาะเนื้อเยื่อ สวนภูผาลัม	อินทผลัม	๘	เตาถ่าน	นายอภิชน วรรณี	๐๖๕๑๕๙๒๙๕๑

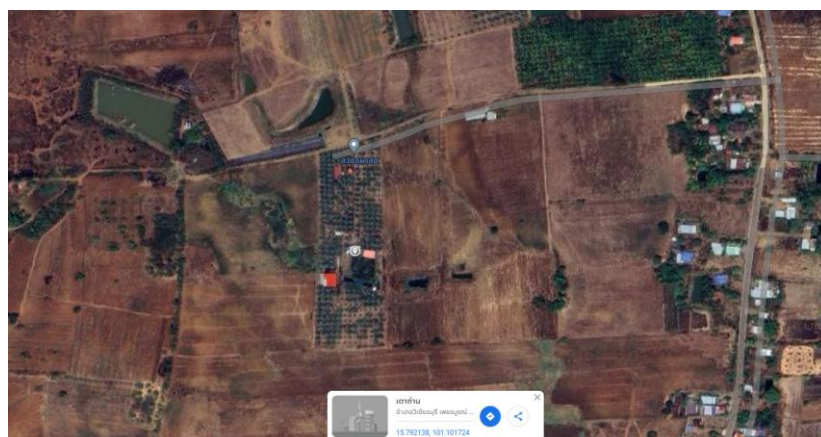
ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, ๒๕๖๖

แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านบึงกระจับ
ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ภาพที่ ๑๖ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย
อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เครือข่าย อินทผลัมแพ
ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ภาพที่ ๑๖.๒ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย
อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ตำบล..... มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน กลุ่ม ได้แก่
แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่.....
ที่อยู่.....
กิจกรรม.....

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก.....บาท/ต่อไร่ เป็น.....บาท (.....%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก...../ไร่ เป็น...../ไร่ (.....%)
- เป้าหมายรายได้.....บาท/ไร่
- ประมาณการระบาย.....บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑.

๒.

ตารางที่ ๒๓ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่.....ตำบล.....

กิจกรรม	เดือน												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ประมาณการระบาย
													ประมาณการรายได้

ที่มา :....., พ.ศ....

ตารางที่ ๒๔ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ที่	หมู่บ้าน	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน

ที่มา :....., พ.ศ....

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

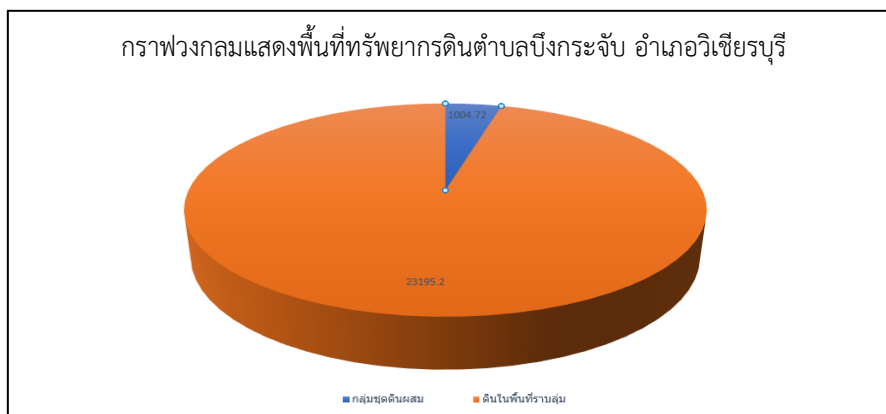
๑) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่ตำบลบึงกระจับ

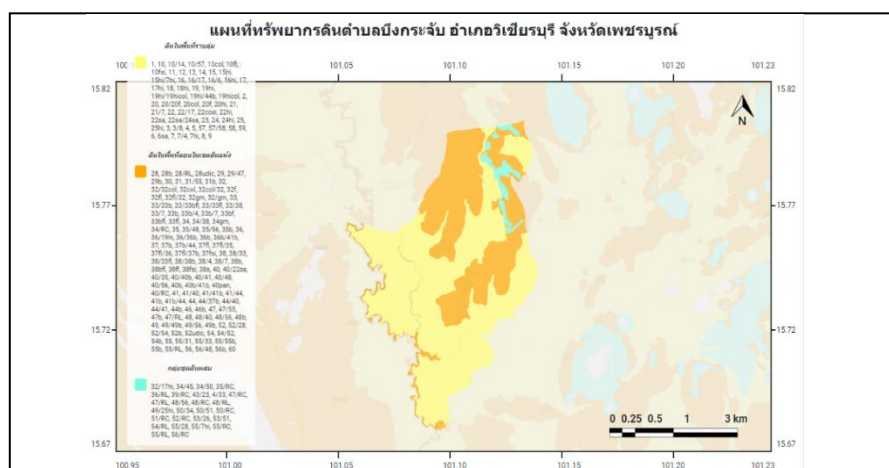
ตารางที่ ๒๕ แสดงทรัพยากรดินตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง		
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง		
พื้นที่เบ็ดเตล็ด		
กลุ่มชุดดินผสม	๑๐๐๔.๗๒	๔.๑๕
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๒๓๑๙๕.๒	๙๕.๘๕

ที่มา: Agri map online พ.ศ. ๒๕๖๑

ภาพที่ ๑๗ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : Agri map online พ.ศ. ๒๕๖๑)

ภาพที่ ๑๘ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : Agri map online พ.ศ. ๒๕๖๑)

๒) ทรัพยากรน้ำ

ตำบลบึงกระจับ เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำเกษตรเป็นหลัก ประมาณ% ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลตำบลบึงกระจับ อำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ รวมทั้งสิ้น ...๕.... บ่อ
แยกสายตำบลได้ดังนี้

บ้านระนามสวนหมาก

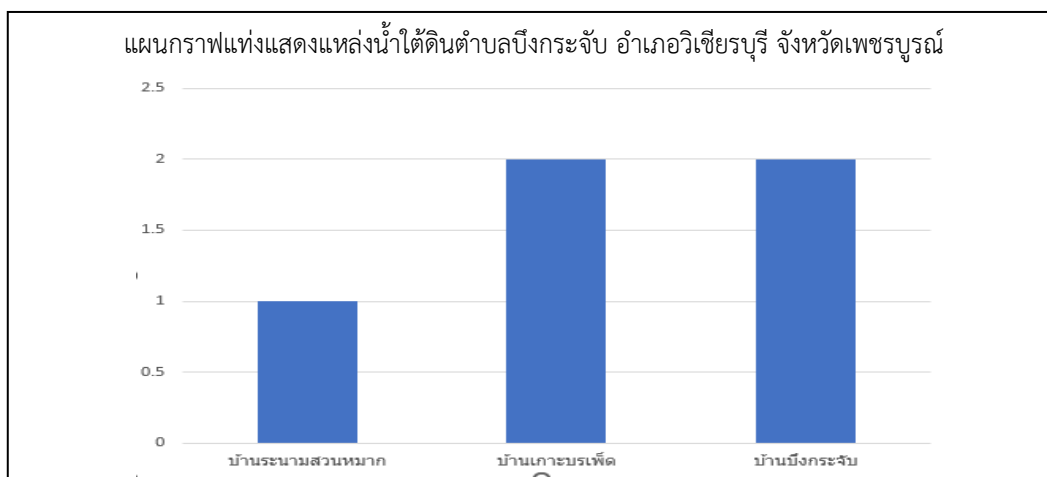
จำนวน ๑ บ่อ

บ้านเกาะบรเพ็ด

จำนวน ๒ บ่อ

บ้านบึงกระจับ

จำนวน ๒ บ่อ

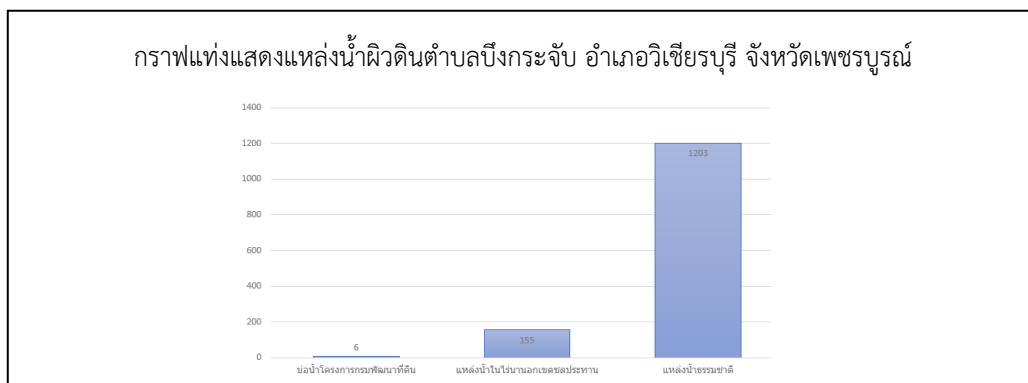

ภาพที่ ๑๙ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, พ.ศ๒๕๕๘)

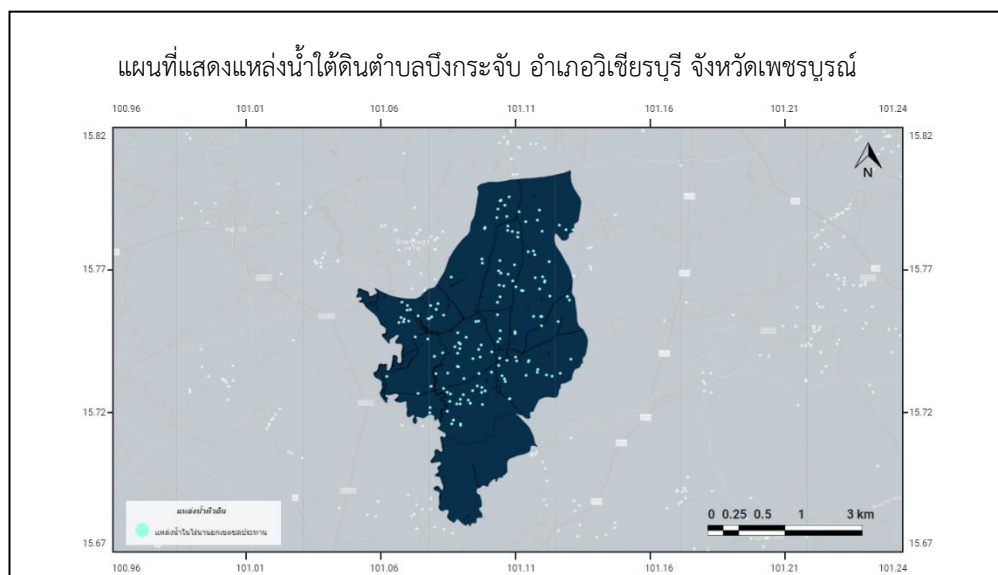

ภาพที่ ๒๐ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : Agri map online พ.ศ. ๒๕๕๘)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบ และในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติ น้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน ตำบลบึงกระจับ มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๑๕๕ แห่ง โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน..... แห่ง โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน.... แห่ง โครงการชลประทานใหญ่ จำนวน แห่ง และ แหล่งน้ำจากสำนักงานปฎิรูปที่ดิน จำนวน แห่ง

ภาพที่ ๒๑ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลบึงกระจับ อำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : : Agri map online พ.ศ. ๒๕๖๓)

ภาพที่ ๒๒ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลบึงกระจับ อำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : : Agri map online พ.ศ. ๒๕๖๓)

๑.๓ สีนค่าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้ GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ด้วยว่า ไม่มี)

๑.๔ สีนค่าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้ ข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

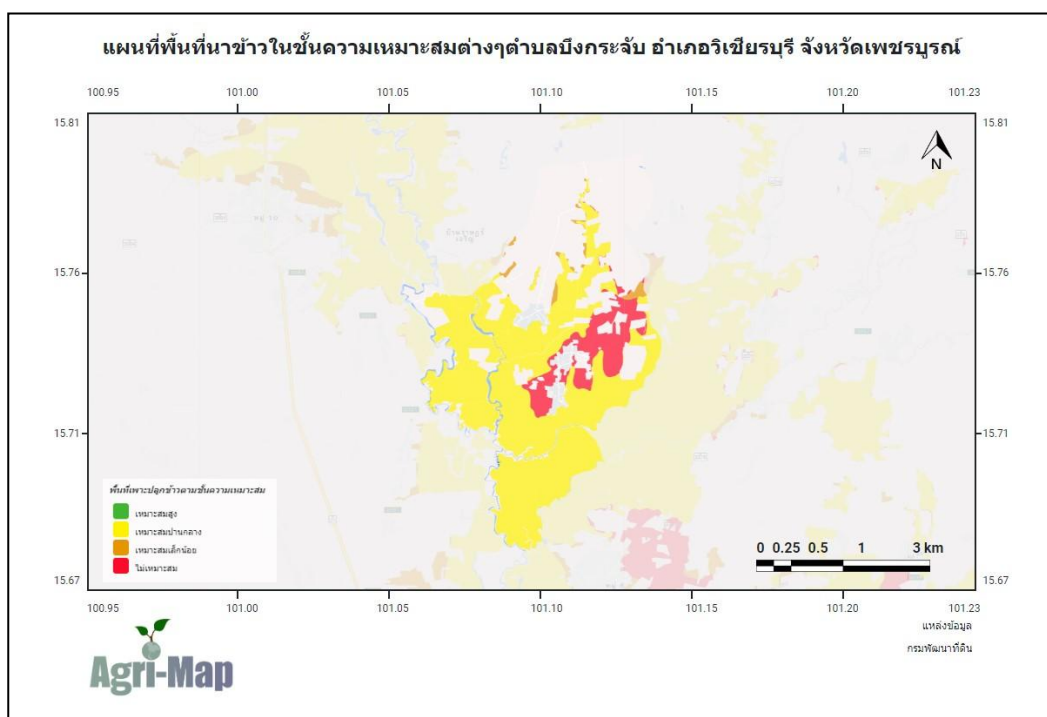
(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลบึงกระจับ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน ๒๒,๒๗๔ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน-..... ไร่ คิดเป็นร้อยละ๐..... พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๙,๐๙๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๗๑ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๓๘๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๗๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒,๘๐๐ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๗

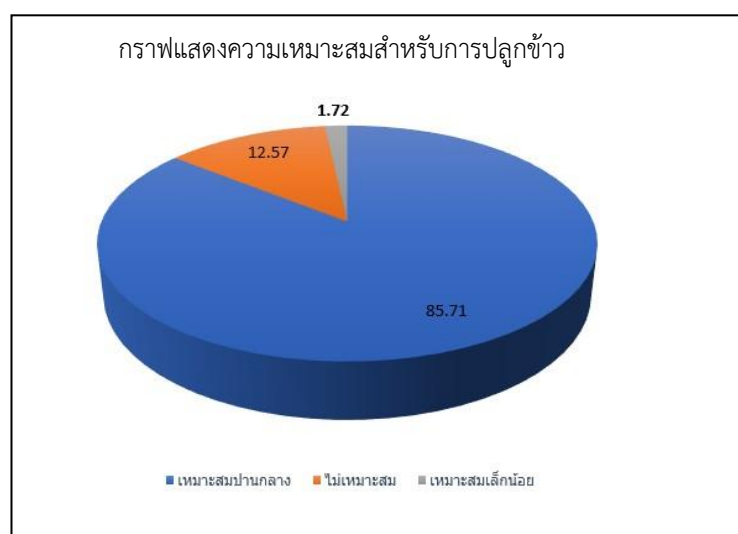
ตารางที่ ๒๖ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลบึงกระจับ อำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หมู่บ้าน	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก..... (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมตำบลบึงกระจับ	-	๑๙,๐๙๑	๓๘๓	๒,๘๐๐	๒๒,๒๗๔

ที่มา: Agri Map, พ.ศ. ๒๕๖๓

ภาพที่ ๒๓ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลบึงกระจับ อำเภอยะบوري (ที่มา : Agri map , พ.ศ ๒๕๖๓)

ภาพที่ ๒๔ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าว ตำบลบึงกระจับ อำเภอยะบوري (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอยะบوري, พ.ศ ๒๕๖๖)

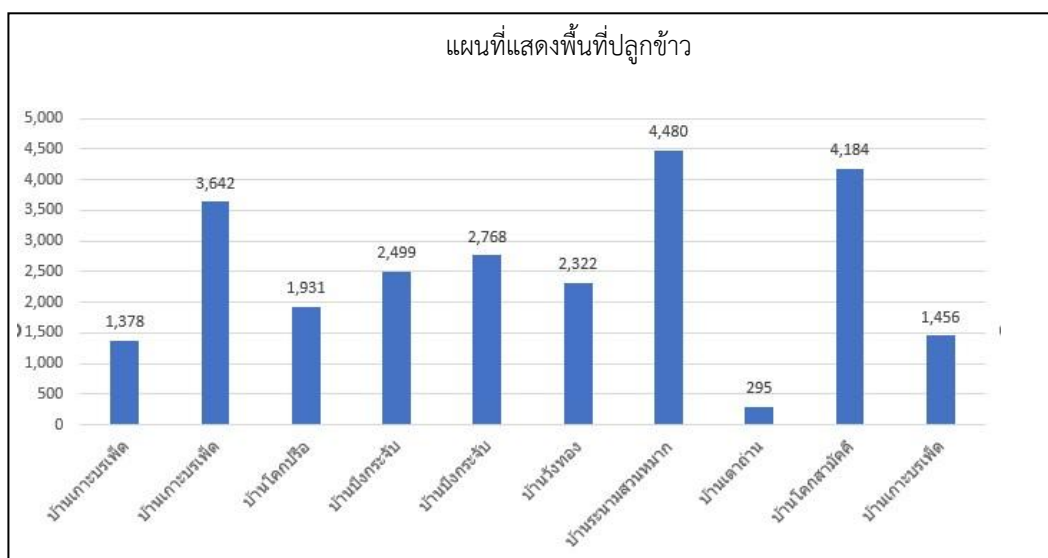
(๒) พื้นที่

ตำบลบึงกระจับ อำเภอวีเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่ปลูก.....ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ บ้าน.....จำนวนไร่ รองลงมาคือบ้าน.....จำนวนไร่ และบ้าน.....จำนวนไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูก.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ที่	หมู่บ้าน	พื้นที่ปลูก ๒๔,๙๕๘ (ไร่)
๑	บ้านเกาะบรเพ็ด	๑,๓๗๘
๒	บ้านเกาะบรเพ็ด	๓,๖๔๒
๓	บ้านโคกปรือ	๑,๙๓๑
๔	บ้านบึงกระจับ	๒,๔๙๙
๕	บ้านบึงกระจับ	๒,๗๖๘
๖	บ้านวังทอง	๒,๓๒๒
๗	บ้านระนามสวนหมาก	๔,๔๘๐
๘	บ้านเตาถ่าน	๒๙๕
๙	บ้านโคกสามัคคี	๔,๑๘๔
๑๐	บ้านเกาะบรเพ็ด	๑,๔๕๖
	รวม	๒๔,๙๕๘

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอวีเชียรบุรี, พ.ศ ๒๕๖๖

ภาพที่ ๒๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลบึงกระจับ อำเภอวีเชียรบุรี
(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอวีเชียรบุรี, พ.ศ ๒๕๖๕)

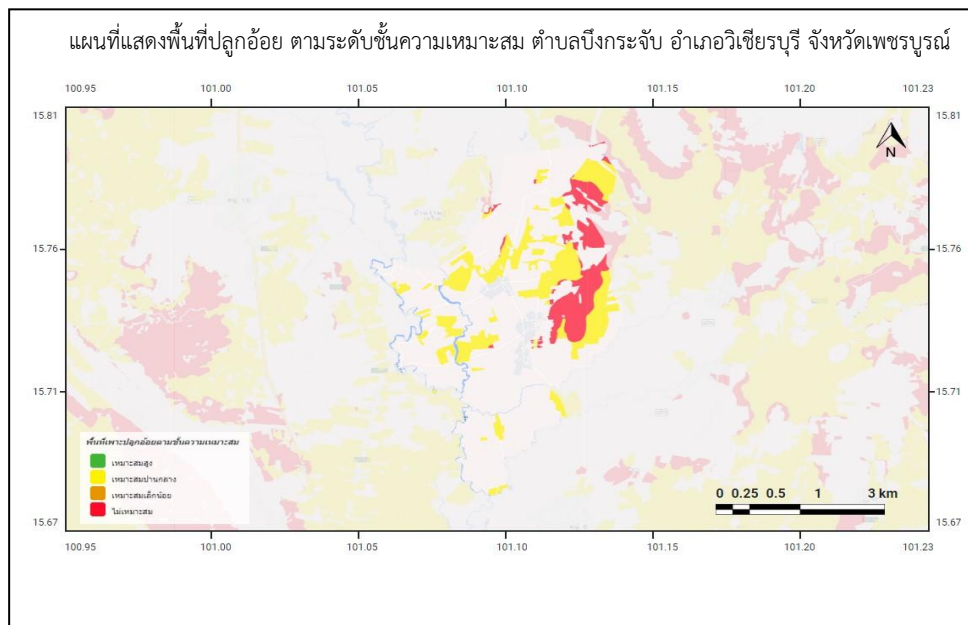
(๓) พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลบึงกระจับ มีพื้นที่ปลูกอ้อย ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๙,๙๖๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวนไร่ คิดเป็นร้อยละ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๖,๘๑๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๔๓ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๓,๑๔๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๗ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวนไร่ คิดเป็นร้อยละ

ตารางที่ ๒๘ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อย ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หมู่บ้าน	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก..... (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมตำบลบึงกระจับ	-	๖๘๑๙	๓๑๔๖	-	๙๙๖๕

ที่มา: Agri Map, พ.ศ. ๒๕๖๓

ภาพที่ ๒๖ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อย ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี (ที่มา : Agri Map, พ.ศ. ๒๕๖๓)

ภาพที่ ๒๗ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกอ้อย ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี (ที่มา : Agri Map , พ.ศ ๒๕๖๓)

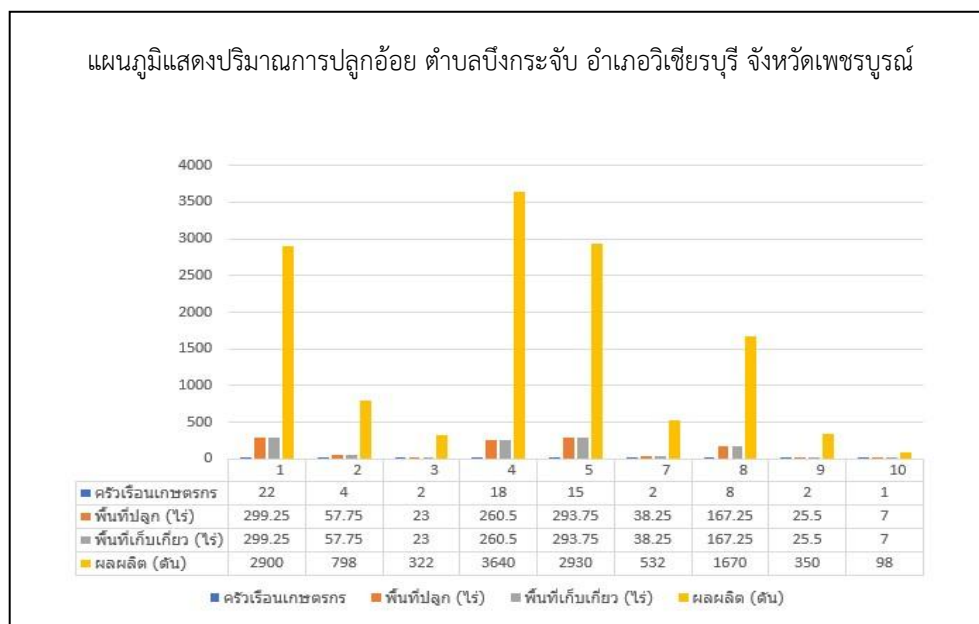
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลบึงกระจับ มีพื้นที่การปลูกอ้อยโรงงาน จำนวน ๑,๑๗๒ ไร่ ๖๕ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมาก บ้านหมู่ที่ ๑ จำนวน ๒๙๙ ไร่ จำนวน ๒๒ ครัวเรือน รองลงมาคือบ้านหมู่ที่ ๕ จำนวน ๒๙๓ ไร่ ๑๕ ครัวเรือน และบ้านหมู่ที่ ๔ จำนวน ๒๖๐ ไร่ ๑๘ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๙ แสดงปริมาณการปลูกอ้อย ตำบลบึงกระจับ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์

หมู่บ้าน	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๒๒	๒๙๙.๒๕	๒๙๙.๒๕	๒๙๐๐	๑๐
๒	๔	๕๗.๗๕	๕๗.๗๕	๗๙๘	๑๔
๓	๒	๒๓.๐๐	๒๓.๐๐	๓๒๒	๑๔
๔	๑๘	๒๖๐.๕๐	๒๖๐.๕๐	๓๖๔๐	๑๔
๕	๑๕	๒๙๓.๗๕	๒๙๓.๗๕	๒๙๓๐	๑๐
๗	๒	๓๘.๒๕	๓๘.๒๕	๕๓๒	๑๔
๘	๘	๑๖๗.๒๕	๑๖๗.๒๕	๑๖๗๐	๑๐
๙	๒	๒๕.๕๐	๒๕.๕๐	๓๕๐	๑๔
๑๐	๑	๗.๐๐	๗.๐๐	๙๘	๑๔
รวม	๖๕	๑,๑๗๒	๑,๑๗๒	๑๓๒๔๐	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลำลูกเกด, พ.ศ ๒๕๖๕

ภาพที่ ๒๘ แสดงปริมาณการปลูกอ้อย ตำบลบึงกระจับ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลำลูกเกด, พ.ศ ๒๕๖๕)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิตอ้อย (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

เทคโนโลยีการผลิต	วิธีการใช้	หมายเหตุ
การใช้พันธุ์	ส่วนใหญ่ใช้พันธุ์ขอนแก่น	
การเตรียมดิน	มีการไถตะ และไถแปรเพื่อเตรียมแปลง	
ระบบการให้น้ำ	แบบน้ำหยด และอาศัยน้ำฝน	
การดูแลรักษา	มีการใส่ปุ๋ย และป้องกันกำจัดวัชพืช	
การใส่ปุ๋ย	ใส่ปุ๋ย ๒ ครั้ง คือปุ๋ยรองพื้นและปุ๋ยบำรุงต้น	
การเก็บเกี่ยว	ใช้คนตัดและใช้เครื่องจักร	
การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	ส่งขายให้โรงงานทันที	
การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู	มีการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู	

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี มีการปลูกอ้อย ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
อ้อยโรงงาน	←→ ←.....→ △		←→ ←.....→ ▽									←.....→

สัญลักษณ์

←→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๐ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยโรงงานในตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบล.....มีต้นทุนการผลิต..... โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุน..... เป็นเงินบาท
และพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุน..... เป็นเงิน บาท

ตารางที่ ๓๐ แสดงต้นทุนการผลิต..... ปี ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด.....

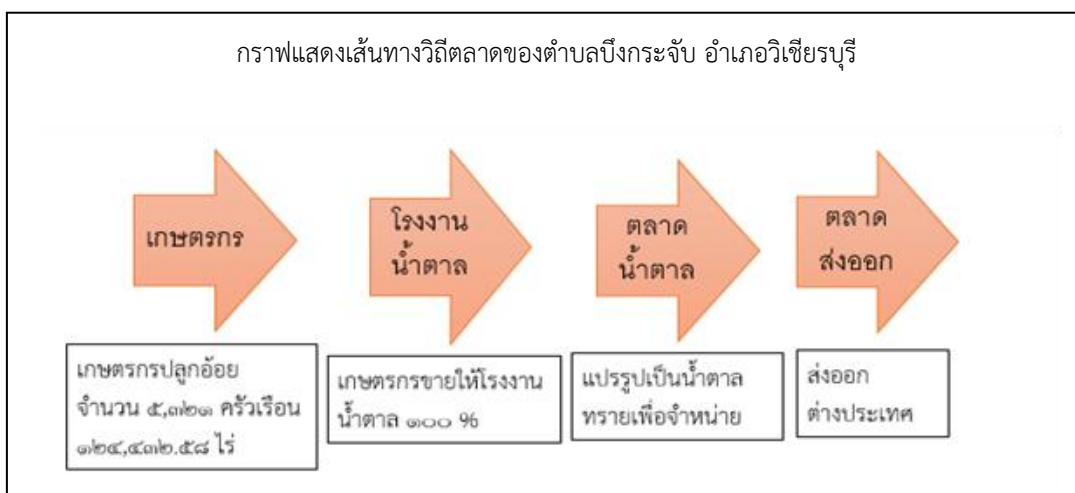
รายการ (ตัวอย่าง)	ในเขตชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ	
ไถตะ			๕๐๐	บาท/ไร่		
ไถแปร			๓๕๐	บาท/ไร่		
พันธุ์อ้อย			๑๕๐๐	บาท/ไร่		
ปลูก (รถปลูก)			๑๐๐๐	บาท/ไร่		
ยาคุมวัชพืช (๒ ครั้ง)			๒๕๐	บาท/ไร่		
ดายหญ้า			๒๐๐	บาท/ไร่		
ปุ๋ย ๘๐ กก./ไร่ (๒ ครั้ง)			๘๐๐	บาท/ไร่		
เก็บเกี่ยวต้นละ ๔๕๐๐ บาท			๔๕๐๐	บาท/ไร่		
คืบ ต้นละ ๖๐			๖๐๐	บาท/ไร่		

ค่าเช่า			๑๕๐๐	บาท/ไร่	
รวม			๑๑,๒๐๐	บาท/ไร่	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิธีการตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

ภาพที่ ๒๙ แสดงวิถีการตลาดอ้อยโรงงาน ตำบลบึงกระจับ อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอยะบوري, พ.ศ. ๒๕๖๖)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบล.....อำเภอ..... มีโรงงาน..... รวม แห่ง

แผนที่แสดงแหล่งรับซื้อ.....ตำบล..... อำเภอ.....

ภาพที่ ๓๐ แสดงแหล่งรับซื้อ.....ตำบล..... อำเภอ.....

(ที่มา :, พ.ศ.....)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลบึงกระจับ มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านเกษตรผสมผสาน จำนวน ๑. ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ - จำนวน - ราย องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้
ตารางที่ ๓๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตผสมผสาน ตำบลบึงกระจับอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายคัมภีร์ หงษ์คำ	๔	บึงกระจับ	วิเชียรบุรี	๒๕๖๒	ด้านเกษตร
๒						

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

๑.๔.๒ ชนิดสินค้า มันสำปะหลัง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

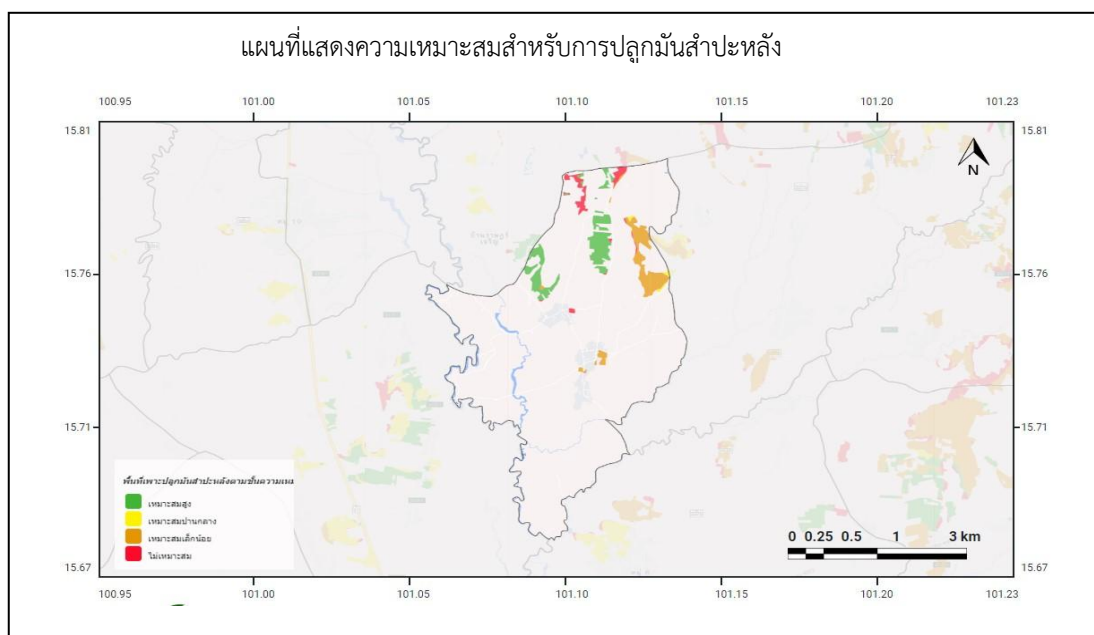
(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลบึงกระจับ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูก มันสำปะหลัง ทั้งหมด จำนวน ๒,๔๑๓ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑,๑๔๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๘ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๘๓๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๖ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๓๓๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔

ตารางที่ ๓๒ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

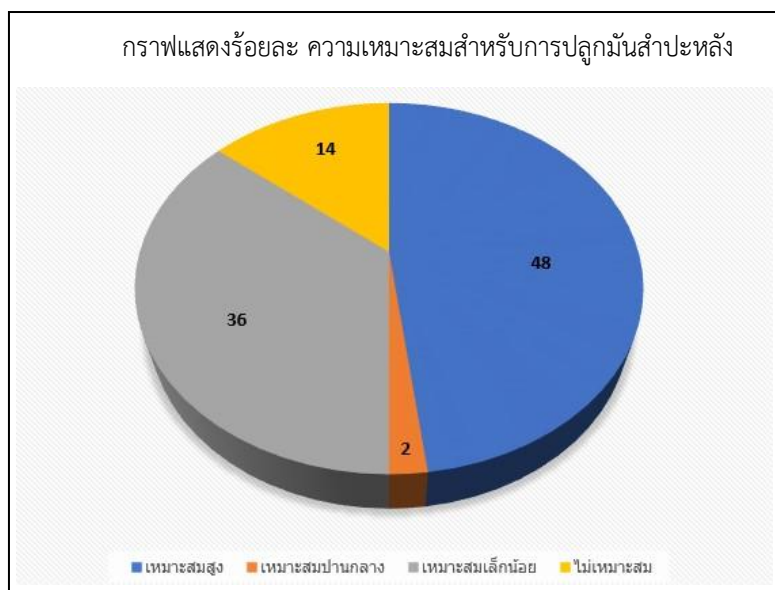
หมู่บ้าน	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก..... (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมตำบลบึงกระจับ	๑,๑๔๙	๔๙	๘๓๖	๓๓๙	๒,๔๑๓

ที่มา: Agri map online, พ.ศ. ๒๕๖๓

ภาพที่ ๓๑ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี

(ที่มา :Agri Map online, พ.ศ.๒๕๖๓)

ภาพที่ ๓๒ แสดงร้อยละแต่ละระดับขึ้นความเหมาะสมสำหรับมันสำปะหลัง ตำบลบึงกระจับ อำเภอลือชัยบุรี (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลือชัยบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕)

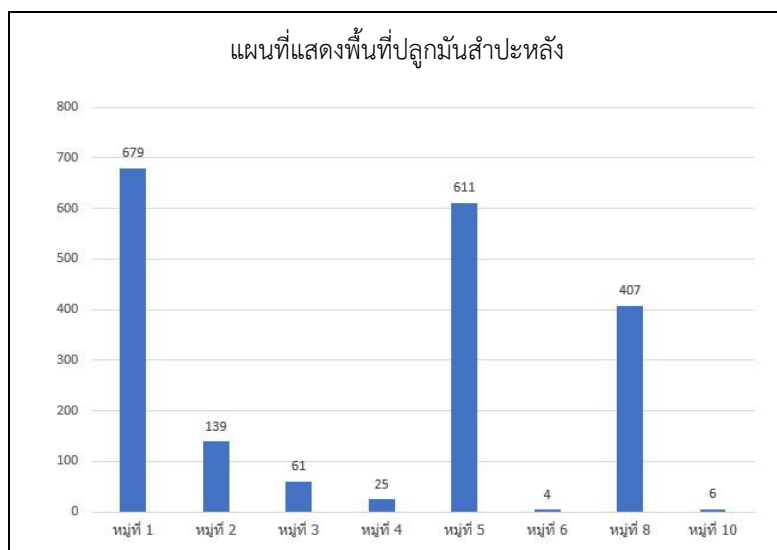
(๒) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง

ตำบลบึงกระจับ อำเภอลือชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ,๑๙๓๔ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ บ้านหมู่ที่ ๑ จำนวน ๖๗๙ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๕ จำนวน ๖๑๑ ไร่ และบ้านหมู่ที่ ๘ จำนวน ๔๐๗ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๓ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตำบลบึงกระจับ อำเภอลือชัยบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ที่	หมู่บ้าน	พื้นที่ปลูก ๑๙๓๔ (ไร่)
๑	บ้านเกาะบรเพ็ด	๖๗๙
๒	บ้านเกาะบรเพ็ด	๑๓๙
๓	บ้านโคกปรือ	๖๑
๔	บ้านบึงกระจับ	๒๕
๕	บ้านบึงกระจับ	๖๑๑
๖	บ้านวังทอง	๔
๗	บ้านระนามสวนหมาก	-
๘	บ้านเตาถ่าน	๔๐๗
๙	บ้านโคกสามัคคี	-
๑๐	บ้านเกาะบรเพ็ด	๖
	รวม	๑,๙๓๔

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอลือชัยบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

ภาพที่ ๓๓ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี
(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ๒๕๖๕)

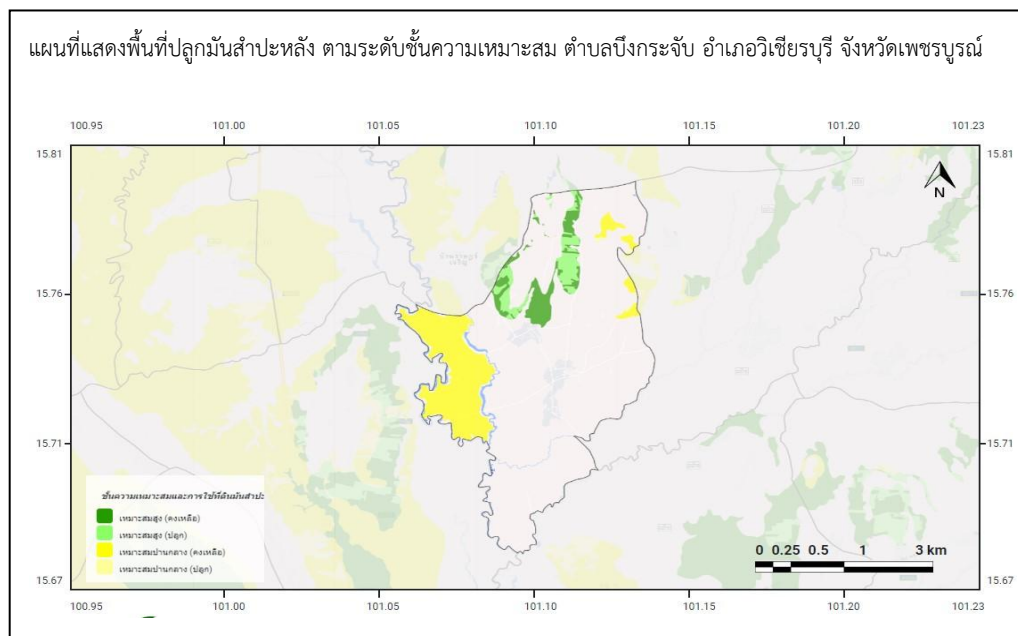
(๓) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลบึงกระจับ มีพื้นที่ปลูก มันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๗๗๑๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒๕๙๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๔ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๕๑๑๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๖ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ... ไร่ คิดเป็นร้อยละ ...-.... และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ...-.... ไร่ คิดเป็นร้อยละ-.....

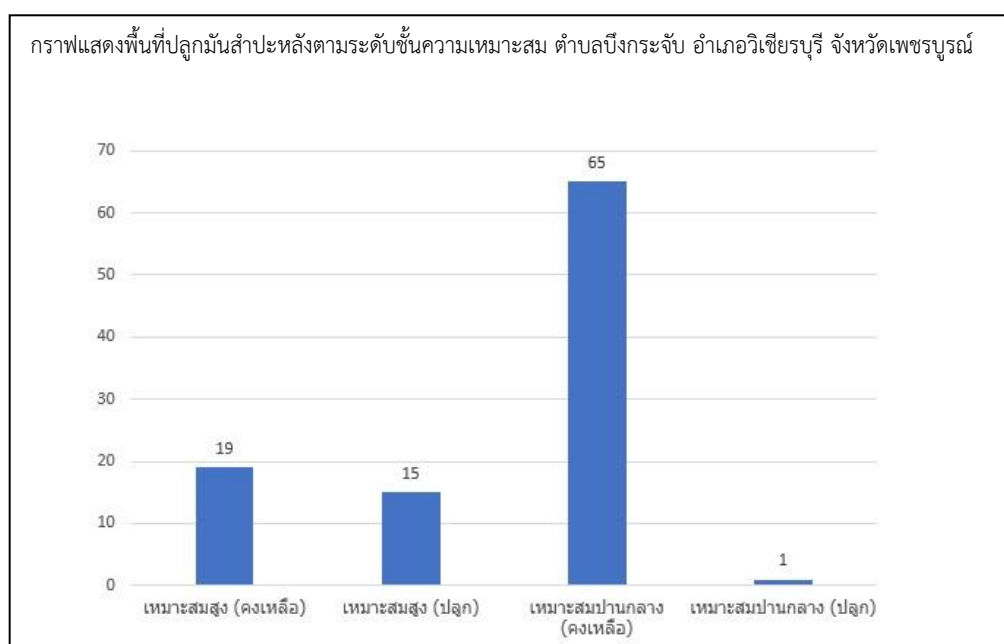
ตารางที่ ๓๔ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบึงกระจับอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หมู่บ้าน	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก..... (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมตำบลบึงกระจับ	๑๑๔๙	๔๙	-	-	๑๑๙๘

ที่มา: Agri Map online , พ.ศ. ๒๕๖๓

ภาพที่ ๓๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบึงกระจับ อำเภอยะฮีบุรี (ที่มา : Agri Map online , พ.ศ. ๒๕๖๓)

ภาพที่ ๓๕ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบึงกระจับ อำเภอยะฮีบุรี (ที่มา : Agri Map online , พ.ศ. ๒๕๖๓)

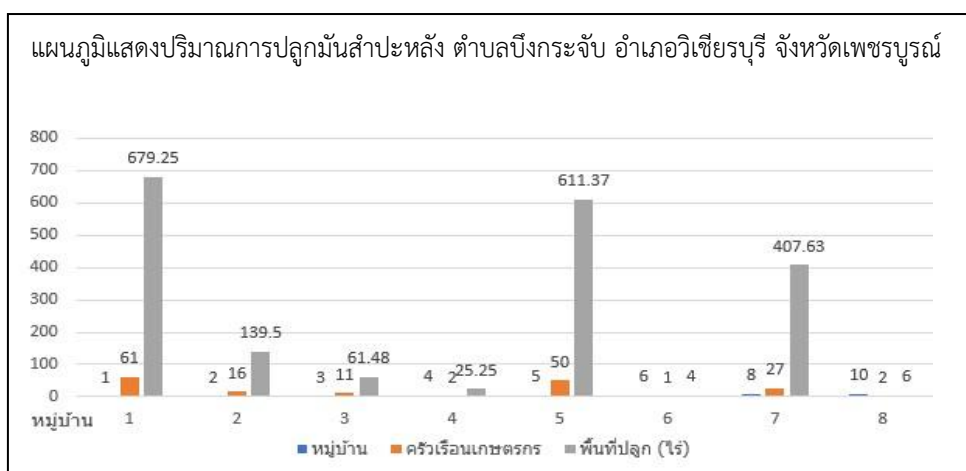
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลบึงกระจับ มีพื้นที่การปลูก..... จำนวน ไร่ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูก
 มากบ้าน...จำนวน ไร่ จำนวน ครัวเรือน รองลงมาคือบ้าน..... จำนวน ไร่ ครัวเรือน และบ้าน
 จำนวน ไร่ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๕ แสดงปริมาณการปลูก..... ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด.....

หมู่บ้าน	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๖๑	๖๗๙.๒๕	๖๗๙.๒๕	๒๗๑๖	๔
๒	๑๖	๑๓๙.๕๐	๑๓๙.๕๐	๕๕๖	๔
๓	๑๑	๖๑.๔๘	๖๑.๔๘	๑๔๔	๔
๔	๒	๒๕.๒๕	๒๕.๒๕	๑๐๐	๔
๕	๕๐	๖๑๑.๓๗	๖๑๑.๓๗	๒๔๔๔	๔
๖	๑	๔.๐๐	๔.๐๐	๑๖	๔
๘	๒๗	๔๐๗.๖๓	๔๐๗.๖๓	๑๖๒๘	๔
๑๐	๒	๖.๐๐	๖.๐๐	๒๔	๔
รวม		๑๙๓๔	๑๙๓๔	๗๖๒๘	๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภออำเภอลำลูกเกดบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕

ภาพที่ ๓๖ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง ตำบลบึงกระจับ อำเภอลำลูกเกดบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลำลูกเกดบุรี)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในตำบล)

เทคโนโลยีการผลิต	วิธีการใช้	หมายเหตุ
การใช้พันธุ์	ส่วนใหญ่ใช้พันธุ์แขกดำ	
การเตรียมดิน	มีการไถดะ และไถแปรเพื่อเตรียมแปลง	
ระบบการให้น้ำ	แบบน้ำหยด และอาศัยน้ำฝน	
การดูแลรักษา	มีการใส่ปุ๋ย และป้องกันกำจัดวัชพืช	
การใส่ปุ๋ย	ใส่ปุ๋ย ๒ ครั้ง คือปุ๋ยรองพื้นและปุ๋ยบำรุงต้น	
การเก็บเกี่ยว	ใช้คนขุด	
การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	ส่งขายให้โรงงานทันที	
การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู	มีการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู	

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลบึงกระจับ มีการปลูกมันสำปะหลัง ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มันสำปะหลัง (ฤดูปลูก)	←	△	→									
มันสำปะหลัง (ฤดูเก็บเกี่ยว)	←	▽	→								←	→

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ในตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ๒๕๖๕)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลบึงกระจับมีต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง โดยพื้นนอกเขตชลประทานมีต้นทุนผลิตมันสำปะหลัง
เป็นเงิน ๕,๓๕๐ บาท

ตารางที่ ๓๖ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๕ ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ๒๕๖๕)

รายการ (ตัวอย่าง)	นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ
	จำนวน	หน่วย	
ไถตะ	๕๐๐	บาท/ไร่	
ไถแปร	๓๕๐	บาท/ไร่	
พันธุ์	๕๐๐	บาท/ไร่	
ยกร่อง	๓๕๐	บาท/ไร่	
ค่าปลูก	๕๕๐	บาท/ไร่	
ปุ๋ย	๗๕๐	บาท/ไร่	
ยาฆ่าแมลง	๑๕๐	บาท/ไร่	
ยาฆ่าหญ้า	๒๐๐	บาท/ไร่	
เก็บเกี่ยว	๒,๐๐๐	บาท/ไร่	
รวม	๕,๓๕๐	บาท/ไร่	

๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของตำบล)

ผลผลิตเฉลี่ย ๔,๐๐๐ กก./ไร่ ณ ความชื้น ๒๕ %

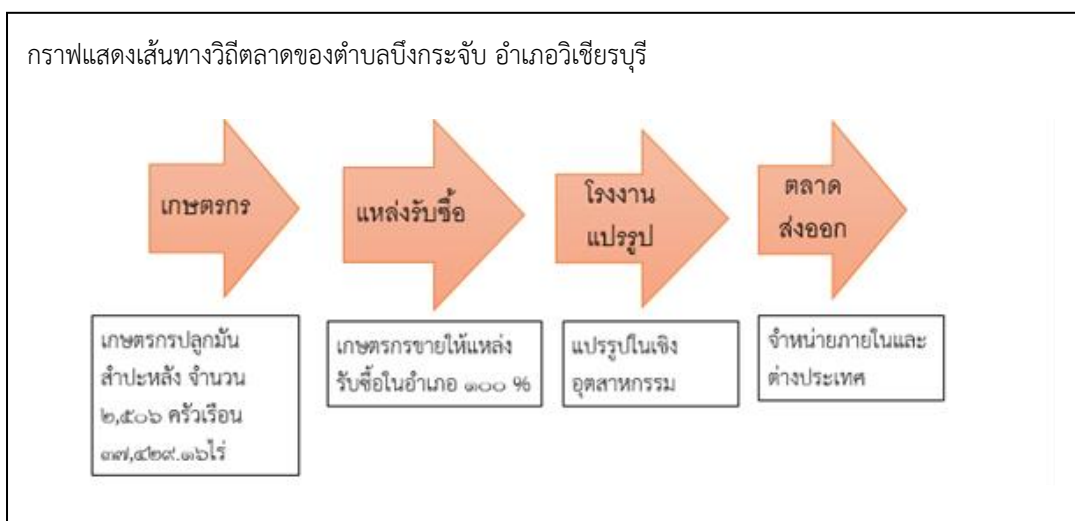
ราคาผลผลิต กก.ละ ๓.๒๐ บาท/กก.

เป็นเงิน ๑๒,๘๐๐ บาท

หักต้นทุน ๕,๓๕๐ บาท

กำไร ๗,๔๕๐ บาท/ไร่

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในตำบล)
 เกษตรกรขายหัวมันสด ๑๐๐ เปอร์เซนต์ โดยขายลานรับซื้อในอำเภอวิเชียรบุรี

ภาพที่ ๓๗ แสดงวิถีการตลาดมันสำปะหลัง ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
 (ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ๒๕๖๕)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป
 ตำบล..... มีโรงงาน..... รวม แห่ง

แผนที่แสดงแหล่งรับซื้อ.....ตำบล..... อำเภอ.....

ภาพที่ ๔๑ แสดงแหล่งรับซื้อ.....ตำบล..... อำเภอ.....
 (ที่มา :....., พ.ศ.)

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบล.... มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้าน.....
 จำนวน .. ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ราย
 องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ
 เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๗ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิต.... ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด.....

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑						
๒						
...						

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอ....., พ.ศ.)

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๓๘ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร ๑. ดินไม่ดี ๒. น้ำไม่เพียงพอต่อการ ทำการเกษตร ๓. ภัยธรรมชาติ	๑. ดินขาดความอุดม สมบูรณ์ ๒. เกิดการสะสมของเคมี ๑. ขาดแหล่งน้ำเพื่อ การเกษตร ๒. สระน้ำตื้นเขิน ๑. ศัตรูพืชระบาด ๒. ภาวะฝนทิ้งช่วง ๓. ภัยพิบัติน้ำท่วม	๑. ถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมให้มีการปรับปรุงบำรุงดิน ใช้ปุ๋ย อินทรีย์แทนปุ๋ยเคมี ๑. อบรมเกษตรกรถ่ายทอดความรู้การใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และปลอดภัย ๑. จัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ๒. ปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรที่มีอยู่แล้ว ๑. ให้ความรู้และคำแนะนำการกำจัดศัตรูพืช ๒. ติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชระบาด ๓. ติดตามสถานการณ์และเตือนภัยอย่างต่อเนื่อง	๑๐ หมู่บ้าน	เร่งด่วนมาก

ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด (ตามรายชนิดที่สำคัญ) ๑. ระบบปลูกพืช ๑.๑ ข้าวนาปี, ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๑. ผลผลิตต่อไร่ต่ำ, คุณภาพผลผลิตไม่ดี ๒. ต้นทุนการผลิตสูง	๑. อบรมเกษตรกร ในการใช้เมล็ดพันธุ์ดี ส่งเสริมให้มีการผลิตให้มีคุณภาพ ๒. อบรมเกษตรกร ในการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ๓. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการผลิต เช่น ระบบน้ำหยด จักรกลการเกษตร	๑๐ หมู่บ้าน	
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑.ขาดแคลนแรงงานด้านการเกษตร ๒.ขาดผู้สืบทอดอาชีพในด้านการเกษตร ๓.กลุ่มไม่มีความเข้มแข็ง	๑.การย้ายถิ่นฐานเพื่อออกไปทำงานที่อื่นจึงทำให้ขาดแคลนแรงงาน ๒.เกษตรกรส่วนใหญ่เริ่มเข้าสู่วัยชราและการปลูกฝังลูกหลานไม่ให้ทำการเกษตร จึงทำให้ขาดการสืบทอดอาชีพเกษตรกร ๓.กลุ่มเกษตรกรที่ตั้งใหม่มักไม่ค่อยมีความมั่นคงเมื่อหมดสิ้นภารกิจหรือโครงการมักจะสลายตัวไปไม่ดำเนินการต่อ	๑.การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเกษตร เพื่อลดภาระด้านแรงงาน ๒.การส่งเสริมและสร้างค่านิยมการเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง เน้นการทำธุรกิจเกษตร ๓.สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรโดยการพัฒนาโครงสร้าง และการบริหารกิจการ	๑๐ หมู่บ้าน	เร่งด่วนปานกลาง

ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑.ขาดเทคโนโลยีการแปรรูปที่ได้มาตรฐาน ๒.ผลผลิตที่ได้ขาดการรับรองมาตรฐาน	๑.เทคโนโลยีการแปรรูปผลผลิตการเกษตรที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นภูมิปัญญาพื้นบ้านหรือเทคโนโลยีขั้นต้น ๒.ทำให้ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพที่ยังไม่ผ่านมาตรฐานการรับรอง	๑.เพิ่มขีดความสามารถในการแปรรูปโดยการสนับสนุนความรู้และเทคโนโลยี ๒.ส่งเสริมให้มีการรับรองมาตรฐานผลผลิตที่ผ่านการแปรรูปโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑๐ หมู่บ้าน	เร่งด่วนปานกลาง
--	--	--	-------------	-----------------

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของตำบล.....

ตารางที่ ๓๙ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S) ๑. เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๒. ๓. พื้นที่สามารถปลูกพืชเศรษฐกิจได้หลากหลาย ๔. มีกลุ่มแม่บ้านและกลุ่มวิสาหกิจที่เข้มแข็ง ได้รับรางวัลในการส่งเข้าประกวด ๕. ผู้นำชุมชนดี มีความสามัคคีในชุมชน	จุดอ่อน (W) ๑. ทรัพยากรดินเริ่มเสื่อมโทรม ๒. ขาดแคลนแรงงานและผู้สืบทอดอาชีพเกษตร ๓. การรวมกลุ่มไม่เข้มแข็ง
โอกาส (O) ๑. มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเป็นจำนวนมาก ๒. สินค้าเกษตรมีโอกาขายทางตลาดได้ ๓. การคมนาคมและการติดต่อสื่อสารสะดวก	SO ๑. ส่งเสริมเกษตรปลอดภัยให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน ๒. ส่งเสริมการผลิตพืชทางเลือก ๓. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการผลิต	WO ๑. ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรดิน ๒. ส่งเสริมการสร้างทายาทเกษตรกร ๓. ส่งเสริมโครงการ Smart Group
อุปสรรค (T) ๑. เกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในวัยผู้สูงอายุ ๒. ราคาสินค้าเกษตรไม่แน่นอน ๓. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยธรรมชาติ และการระบาดของศัตรูพืชทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการผลิตสินค้า	ST ๑. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีและสารชีวภัณฑ์เพื่อลดต้นทุนการผลิต ๒. ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	WT ๑. ปลูกฝังและสร้างค่านิยมด้านบวกในอาชีพเกษตรกร ๒. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกตลาดและการวางแผนการผลิต

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ ส่งเสริมเกษตรปลอดภัยให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน
- ๑.๒ ส่งเสริมการผลิตพืชทางเลือก
- ๑.๓ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรดิน
- ๒.๒ ส่งเสริมการสร้างทายาทเกษตรกร

๒.๓ ส่งเสริมโครงการ Smart Group

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๓.๑ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีและสารชีวภัณฑ์เพื่อลดต้นทุนการผลิต

๓.๒ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๔.๑ ปลูกฝังและสร้างค่านิยมด้านบวกในอาชีพเกษตรกร

๔.๒ สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกตลาดและการวางแผนการผลิต

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

๓.๑.๑. ข้าว

๑) เป้าหมาย

- (๑) ผลิตข้าวปลอดภัย
- (๒) เพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น
- (๓) ลดต้นทุนการผลิตอย่างน้อย ๒๐ %

๒) กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ ลดต้นทุนการผลิตอย่างน้อย ๒๐ %

โครงการที่ ๑ ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

โครงการที่ ๒ โครงการผลิตสารชีวภัณฑ์ และปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ

กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตแปลงใหญ่ข้าว

โครงการที่ ๒ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

๓.๑.๒. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๑) เป้าหมาย

- (๑) เพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น
- (๒) ลดต้นทุนการผลิตอย่างน้อย ๒๐ %
- (๓) ลดการระบาดของศัตรูพืช
- (๔) ผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปลอดภัย

๒) กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ การควบคุมและป้องกันกำจัดศัตรูพืช

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน

โครงการที่ ๒ โครงการผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อควบคุมศัตรูพืช

กลยุทธ์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แปลงใหญ่

๓.๑.๓. มันสำปะหลัง

๑) เป้าหมาย

- (๑) เพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น
- (๒) ลดต้นทุนการผลิตอย่างน้อย ๒๐ %
- (๓) ลดการระบาดของศัตรูพืช
- (๔) ผลิตมันสำปะหลังปลอดภัย

๒) กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ ลดต้นทุนการผลิต

- โครงการที่ ๑ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
 - โครงการที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง
 - โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการผลิตมันสำปะหลังแปลงใหญ่
- กลยุทธ์ที่ ๓ การควบคุมและป้องกันกำจัดศัตรูพืช
 - โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน
 - โครงการที่ ๒ โครงการผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อควบคุมศัตรูพืช

๓.๒. พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๓.๒.๑. Young Smart Farmer (YSF)

- ๑) เป้าหมาย
 - (๑) ส่งเสริมอาชีพของเกษตรกรรุ่นใหม่
 - (๒) พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรรุ่นใหม่
- ๒) กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ
 - กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมอาชีพของเกษตรกรรุ่นใหม่
 - โครงการที่ ๑ ส่งเสริมอาชีพของเกษตรกรรุ่นใหม่
 - โครงการที่ ๒ สร้างจิตสำนึกรักอาชีพการเกษตรแก่เกษตรกรรุ่นใหม่

๓.๒.๒. วิสาหกิจชุมชน

- ๑) เป้าหมาย
 - (๑) พัฒนาศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
 - (๒) ส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อยกระดับสินค้าของชุมชน
 - (๓) สร้างรายได้เสริมให้แก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
- ๒) กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ
 - กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
 - โครงการที่ ๑ การอบรมเพื่อพัฒนาการดำเนินงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
 - โครงการที่ ๒ การวิเคราะห์และประเมินศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๓.๓. พัฒนาพื้นที่และทรัพยากร

๓.๓.๑. ที่ดิน

- ๑) เป้าหมาย
 - (๑) ปรับปรุงบำรุงที่ดินเพื่อการเกษตร
 - (๒) ป้องกันการชะล้างของดินและเสื่อมโทรมของดินเพื่อการเกษตร
 - (๓) เพิ่มประสิทธิภาพของที่ดินด้านการเกษตรอย่างยั่งยืน

๒) กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ ปรับปรุงบำรุงที่ดินเพื่อการเกษตร

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักจากเศษซากพืช

กลยุทธ์ที่ ๒ ป้องกันการชะล้างและเสื่อมโทรมของดินเพื่อการเกษตร

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมลดการเผาในพื้นที่การเกษตร

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมการปลูกพืชคลุมดินเพื่อลดการชะล้างของดิน

กลยุทธ์ที่ ๓ การจัดการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียน

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมการปลูกพืชแบบ Zoning

โครงการที่ ๓ ส่งเสริมการทำเกษตรแบบพอเพียงตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๓.๒. แหล่งน้ำ

๑) เป้าหมาย

(๑) เพื่อให้เกษตรกรมีการใช้น้ำน้อย

(๒) เพื่อลดการใช้น้ำในฤดูแล้ง

(๓) เพื่อชะลอการเสื่อมของแหล่งน้ำและพังทลายของแหล่งน้ำ

๒) กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

กลยุทธ์ที่ ๑ ลดการใช้น้ำในฤดูแล้ง

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมระบบน้ำหยดในไร่นา

กลยุทธ์ที่ ๒ อนุรักษ์แหล่งทรัพยากรน้ำ

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก เพื่อลดการชะล้างพังทลายของแหล่งน้ำ

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมการทำฝายชะลอน้ำ

โครงการที่ ๓ ส่งเสริมการปลูกป่าในชุมชนเพื่อชุมชน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด) ประวัติการประกอบอาชีพของชุมชน

ในอดีตการประกอบอาชีพของเกษตรกร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ผ่านมาเป็นการผลิตเพื่อการบริโภคในครัวเรือนและผลผลิตที่เหลือจะนำไปขายเป็นรายได้เพื่อซื้อปัจจัยในการดำรงชีวิตมีการใช้แรงงานในครัวเรือนและแรงงานสัตว์เป็นหลัก เกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพทำไร่ ทำนา เป็นหลักและประกอบกิจกรรมอื่นเป็นรายได้เสริมหรือเป็นแหล่งอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือน เช่น ทำนาเป็นหลักและประกอบกิจกรรมอื่นเป็นรายได้เสริมหรือเป็นแหล่งอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือน เช่น การปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น การปลูกพืชผักสวนครัว การปลูกพืชผักและพืช

สมุนไพรแบบสวนหลังบ้าน การเลี้ยงสัตว์ปีกเพื่อบริโภค การเลี้ยงสัตว์เล็กเพื่อเป็นเงินออมการเลี้ยงสัตว์ใหญ่เพื่อใช้งานและการเลี้ยงปลาเพื่อเป็นแหล่งอาหาร เป็นต้น กล่าวคือ มีวิถีชีวิตแบบเศรษฐกิจเพื่อการ ยังชีพหรือเพียงพอ และผลผลิตเหลือจึงนำไปจำหน่ายเป็นรายได้ในการดำรงชีวิต

ลักษณะการผลิต เทคนิค และระบบ

ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๐ ที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบัน เกษตรกรได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการผลิต จากอดีตที่เคยประกอบอาชีพการเกษตรแบบเพียงพอ มีการประกอบกิจกรรมที่มีความหลากหลาย มีกิน มีใช้ ไม่เป็นหนี้ ชีวิตมีความสุขมาก เป็นการผลิตกิจกรรมการเกษตรเชิงเดี่ยว และพึ่งพากิจกรรมการเกษตรเพียงพอไม่กั้นชนิดโดยมุ่งหวังผลตอบแทนด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก มีการเร่งรัดการเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้นโดยใช้เทคโนโลยีและพึ่งพาปัจจัยการผลิตจากภายนอกเป็นหลัก ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงและเกษตรกรได้รับผลตอบแทนที่ไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน กิจกรรมอื่น ๆ ที่เป็นแหล่งอาหารในครัวเรือนหรือรายได้เสริมถูกละเลย ทำให้มีรายจ่ายเพิ่มมากขึ้นในขณะที่รายรับไม่คุ้มค่าต่อการลงทุนเป็นผลต่อการดำรงชีพและทำให้มีภาระหนี้สินผูกพันเพิ่มขึ้นทุกปี

นอกจากนี้ การใช้ปัจจัยการผลิตในปริมาณที่มากเกินไปจนขอบเขตทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม และทำลายความสมดุลของระบบนิเวศเกษตร ส่งผลกระทบต่อแหล่งอาหารตามธรรมชาติในท้องถิ่นรวมทั้งการพัฒนาและรูปแบบการผลิตการเกษตรที่ต้องเผชิญกับปัญหาความไม่สมดุลของธรรมชาติมากขึ้น

ปัจจัย / เงื่อนไข ในการพัฒนาผลตอบแทนที่ได้

ปัจจัย / เงื่อนไขในการพัฒนา

๑) มุ่งเน้นให้เกิดการผสมผสานกิจกรรม / โครงการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดบูรณาการ (CEO) และองค์การบริการส่วนท้องถิ่น ลงสู่พื้นที่ในลักษณะของการบูรณาการโดยจะต้องสอดคล้องกับปัญหาและตรงกับความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกร รวมทั้งไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกันและกัน

๒) มุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้โดยมีเกษตรกรและชุมชนเป็นศูนย์กลาง และชุมชนจะต้องเป็นผู้คิด ผู้ทำ และผู้ประเมินผลการกระทำด้วยตนเองทุกขั้นตอน

๓) มุ่งเน้นให้ชุมชนมีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง มีการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสม (GAP) ไม่ทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และมีความสามารถในการพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน

ผลตอบแทนที่ได้

- ๑) มีรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแนวทางในการสร้างชุมชนเครือข่ายพัฒนาการเกษตร
- ๒) มีการเชื่อมโยงการทำงานของภาครัฐ องค์กรเกษตรกร กลุ่มอาชีพ แกนนำ และหน่วยงานต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และสนองตอบความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกรในชุมชน
- ๓) ชุมชนมีแหล่งความรู้และเทคโนโลยีที่ถูกต้องและเหมาะสม และสามารถนำไปปรับใช้ในการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต เพิ่มรายได้และฟื้นฟูทรัพยากรการเกษตร
- ๔) เกิดพื้นที่นาร่องที่เน้นการมีส่วนร่วมของเกษตรกรอันจะเป็นแบบอย่างสำหรับการขยายผลต่อไป

กลยุทธ์ทางเลือก

- (๑) แผนถ่ายทอดและเผยแพร่เทคโนโลยี เน้นการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตพืช การเลี้ยงปศุสัตว์และการเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืดที่สำคัญในลักษณะของกลุ่มพัฒนาการผลิต หรือศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตของชุมชน มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสม (GAP) และสอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพการผลิตของชุมชน โดยให้มีการกำหนดเป้าหมายและวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีวิทยากรเกษตรกร รวมทั้งกำหนดรูปแบบในการจัดการ ทั้งในช่วงของภาครัฐ องค์กรเกษตรกร และภาคเอกชนที่ชัดเจน
ลักษณะงาน / โครงการ ภายใต้แผนงาน เป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาการผลิตและกิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยีภายใต้งาน / โครงการเดียวกัน โดยมีการสนับสนุนงบประมาณและปัจจัยการผลิตควบคู่กับการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ยึดชุมชนเป็นศูนย์กลาง ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีมีวิทยากรเกษตรกรมีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ มีจุดถ่ายทอดเทคโนโลยี รวมทั้งมีการบริหารจัดการกลุ่มและกองทุนหมุนเวียนโดยให้เกษตรกรในชุมชนจัดทำข้อตกลง ระเบียบและข้อบังคับ เพื่อให้ชุมชนสามารถพัฒนาการผลิตและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
- (๒) แผนการลงทุน (แผนธุรกิจชุมชน) เน้นการส่งเสริมองค์กรเกษตรกร หรือชุมชนในการพัฒนาการผลิตพืช ประมง และปศุสัตว์รวมทั้งการส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตเกษตรของชุมชนให้เป็นสินค้าเกษตรกรในลักษณะวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตต่อหน่วยและเพิ่มผลผลิตที่มีคุณภาพ สะอาด ปลอดภัย จากสารพิษตกค้าง และตรงกับความต้องการของตลาด
ลักษณะงาน / โครงการ ภายใต้แผนงาน เป็นการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรในลักษณะวิสาหกิจชุมชน มีการรวมตัวเป็นกลุ่มมีระบบการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสม มีการถ่ายทอดความรู้โดยยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลาง มีจุดถ่ายทอดและวิทยากรเกษตรกร โดยมุ่งเน้น

ปรับปรุงคุณภาพผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ไม่ได้มาตรฐานและ สามารถพัฒนาเป็นแหล่งผลิตที่รองรับความต้องการของตลาด

(๓) แผนพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานราชการองค์กรเกษตรกร และชุมชนในการฟื้นฟูทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมการเกษตรในระดับไร่นา รวมทั้งการบริหารจัดการ

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในตำบล

ลักษณะงาน / โครงการ ภายใต้แผนงาน เป็นการส่งเสริมระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ที่สอดคล้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรและเกื้อกูลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในระดับไร่นา การปรับปรุงบำรุงดินการจัดการให้มีการใช้ปุ๋ยเคมี อย่างมีประสิทธิภาพ การป้องกันและแก้ไขดินเสื่อมโทรม รวมทั้งการจัดการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๔) แผนพัฒนาจังหวัดบูรณาการ (CEO) เน้นการบูรณาการแผนถ่ายทอดเทคโนโลยี แผนการลงทุน (แผนธุรกิจชุมชน) และแผนพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม (แผนปรับปรุงฟื้นฟูทรัพยากร) โดยคัดเลือกหรือผสมผสานโครงการ / กิจกรรม ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัด ลงสู่พื้นที่ในลักษณะของการบูรณาการ ลักษณะโครงการ / กิจกรรม เป็นการคัดเลือกโครงการ / กิจกรรม หรือผสมผสานโครงการ / กิจกรรมจากแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ที่ได้จากการจัดทำเวทีชุมชนและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดลงสู่พื้นที่แบบบูรณาการ

(๕) แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) แผน ๔ ปี เน้นการทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล (แผนชุมชน) ที่ได้จากการจัดทำเวทีชุมชน โดยให้สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาโครงการ / กิจกรรม ตามความต้องการของชุมชนไปจัดทำแผนพัฒนาตำบลด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (แผน ๔ ปี)

(๖) แผนแก้ไขปัญหาความยากจนด้านการเกษตร เน้นการฝึกอบรมพัฒนาอาชีพเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยด้านการเกษตรสาขาต่าง ๆ เพื่อให้เกษตรกรสามารถจัดทำแผนพัฒนากิจกรรมกลุ่ม และพัฒนาอาชีพของตนเอง โดยการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม เช่น ควรจะผลิตอะไร จะต้องใช้เงินทุนเท่าไร จะทำการผลิตเพื่อบริโภคหรือเพื่อขาย ถ้าขายจะขายที่ไหน และขายอย่างไร เป็นต้น ตลอดจนการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารด้านต่าง ๆ ให้กับเกษตรกร ทั้งนี้หน่วยงานราชการสนับสนุนเงินทุนและปัจจัยการผลิตเพื่อช่วยเสริมให้แผนการผลิตของเกษตรกร ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในลักษณะเงินอุดหนุนตามความต้องการของเกษตรกร

๒. ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการผลิต สินค้า	๑. โครงการ โครงการผลิต และกระจายเมล็ดข้าว พันธุ์ดี	-ลดต้นทุน การผลิต -เพื่อเพิ่ม ผลผลิตต่อไร่ ให้สูงขึ้น -มีเมล็ดพันธุ์ ดีไว้ แลกเปลี่ยน ในชุมชน	-เกษตรกร จำนวน ๕๐ ราย พื้นที่ ๕๐๐ ไร่	๑๐ หมู่บ้าน	-รับสมัคร เกษตรกรเข้า ร่วมโครงการ -ถ่ายทอด เทคโนโลยีการ ผลิตข้าวพันธุ์ดี -ดำเนินการ ปลูก -เก็บเกี่ยว -จัดตั้งกลุ่มผู้ ปลูกข้าวพันธุ์ ดี -ติดตามและ ประเมินผล	๑	๕๐๐ ๐๐	๑	๕๐๐ ๐๐	๑	๕๐๐ ๐๐	๑	๕๐๐ ๐๐	๑	๕๐๐ ๐๐	-อปท. -ศบกด. -ศพก. - ศูนย์ข้าว ชุมชน - สนง. เกษตร อำเภอ วิเชียรบุรี
พัฒนาพื้นที่ ทรัพยากร การเกษตร	๑. โครงการผลิตสารไร่ แมลงและควบคุมศัตรูพืช วิธีผสมผสาน	-ส่งเสริมการ ใช้และการ ผลิตสารชีว ภัณฑ์ในการ ป้องกัน กำจัด ศัตรูพืช -ลดต้นทุน การผลิตพืช	-ถ่ายทอด เทคโนโลยี การผลิต สารชีว ภัณฑ์ จำนวน ๑๐๐ ราย	๑๐ หมู่บ้าน	-รับสมัคร เกษตรกรเข้า ร่วมโครงการ -ถ่ายทอด เทคโนโลยีการ ผลิตสารชีว ภัณฑ์ -จัดทำแปลง เรียนรู้เพื่อ	๑	๕๒๐ ๐๐	๑	๕๒๐ ๐๐	๑	๕๒๐ ๐๐	๑	๕๒๐ ๐๐	๑	๕๒๐ ๐๐	- องค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น - ศบกด. - ศพก - สนง. เกษตร อำเภอวิเชีย บุรี

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมการเกษตร. (๒๕๖๕). ผลการดำเนินงาน การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๔/๖๕ (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ จาก

http://ecoplant.doae.go.th/report/form_๐๓_report_process_daily๕๔.php

สำนักงานพัฒนาที่ดิน จังหวัดเพชรบูรณ์. (๒๕๖๓). พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสมของพืชแต่ละชนิด (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๖ จาก

<http://agri-map-online.moac.go.th/>

ภาคผนวก

รูปแบบการเขียนโครงการ (สรุปเฉพาะสาระสำคัญ)

โครงการที่ ๑ ถ่ายทอดความรู้เรื่องระบบการผลิตและกระจายเมล็ดข้าวพันธุ์ดี

หลักการและเหตุผล

ตำบลบึงกระจับ อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วย ๑๐ หมู่บ้าน มีผลผลิตข้าวเปลือกเฉลี่ย ๗๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ปัจจุบันการผลิตข้าวนาปีของอำเภอยะบوريให้ผลผลิตค่อนข้างต่ำ คุณภาพไม่ดีและขายไม่ได้ราคา นอกจากนี้เกษตรกรยังใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ไม่ถูกต้องหรือเหมาะสมทำให้มีต้นทุนการผลิตสูง ขายข้าวเปลือกได้กำไรน้อย

จากการจัดทำเวทีชุมชนเพื่อจัดทำเวทีชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลของเกษตรกร องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชนและส่วนราชการ การทำนามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำรายได้และเป็นแหล่งอาหารที่สำคัญของครัวเรือนเกษตรกร พิจารณาจากพื้นที่การผลิตข้าวนาปีของอำเภอยะบوري และการผลิตข้าวนาปียังคงมีปัญหาบางประการที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไข กล่าวคือ เกษตรกรขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี รวมทั้งยังใช้เทคโนโลยีที่ไม่ถูกต้องทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำกว่าที่ควรจะเป็นและมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น อีกทั้งข้าวเปลือกที่ความชื้นสูงและคุณภาพต่ำเป็นเหตุให้เกษตรกรขายได้ราคาต่ำ นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านการจัดการผลผลิต ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลของอำเภอยะบوري จึงจัดทำโครงการศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนเพื่อเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาการผลิตข้าวและกระจายพันธุ์ดีของชุมชน และเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ถูกต้องเหมาะสมไปยังเกษตรกรในตำบล

วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาการผลิตข้าวและกระจายพันธุ์ดีของชุมชน
- เพื่อเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ถูกต้องเหมาะสมในชุมชน

เป้าหมาย

- ปี ๒๕๖๖ จำนวนพื้นที่ ๕๐๐ ไร่ เกษตรกร ๕๐ ราย
- ปี ๒๕๖๗ จำนวนพื้นที่ ๕๐๐ ไร่ เกษตรกร ๕๐ ราย
- ปี ๒๕๖๘ จำนวนพื้นที่ ๕๐๐ ไร่ เกษตรกร ๕๐ ราย
- ปี ๒๕๖๙ จำนวนพื้นที่ ๕๐๐ ไร่ เกษตรกร ๕๐ ราย
- ปี ๒๕๗๐ จำนวนพื้นที่ ๕๐๐ ไร่ เกษตรกร ๕๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

แผนการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกร
๒. ประชุมชี้แจงโครงการ จัดทำใบสมัครและทะเบียนเกษตรกร
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๔. ถ่ายทอดความรู้แบบมีส่วนร่วม
๕. ติดตามและรายงานผล
๖. ประเมินผลงาน

วิธีดำเนินงาน

๑. คัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสม โดยพิจารณาความพร้อมและความสมัครใจของเกษตรกร
๒. จัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ให้ตรงกับความต้องการของชุมชน
๓. กำหนดเป้าหมายการกระจายพันธุ์สู่ชุมชน
๔. สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ให้กับเกษตรกร ไร่ละ ๒๐ ไร่ ๆ ละ ๑๕ กิโลกรัม

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์

๑. ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว
๒. ปุ๋ยเคมีแปลงขยายพันธุ์ สูตร ๑๖-๒๐-๐ จำนวนไร่ละ ๓๐ กิโลกรัมๆละ ๘ บาท
๓. ปุ๋ยเคมีแปลงขยายพันธุ์สูตร ๔๖-๐-๐ จำนวนไร่ละ ๓๐ กิโลกรัมๆละ ๘ บาท

ผลผลิตหรือผลตอบแทนโครงการ

๑. เกษตรกรมีเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีไว้ใช้อย่างแพร่หลาย
๒. เกษตรกรมีการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้องและเหมาะสม
๓. เกษตรกรได้ผลผลิตข้าวดีมีการเชื่อมโยงตลาด
๔. เกษตรกรมีเงินกองทุนหมุนเวียนในชุมชน

โครงการที่ ๒ โครงการผลิตสารไล่แมลงและควบคุมศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน

หลักการและเหตุผล

ตำบลบึงกระจับ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ ในปัจจุบันสภาพการเพาะปลูกการผลิตทางการเกษตรมีการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีมากขึ้น ทำให้มีสารตกค้างในผลผลิตทางการเกษตรมากและเพิ่มต้นทุนการผลิตให้สูงขึ้นด้วยจากสถานการณ์และปัญหาดังกล่าวข้างต้นศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโคกปรังจึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการผลิตศัตรูธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์เพื่อเป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตศัตรูธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์เพื่อลดการใช้สารเคมีและลดต้นทุนการผลิต สามารถแก้ปัญหาสารตกค้างในผลผลิตทางการเกษตรได้ด้วย

วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตศัตรูธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์
- เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการผลิตศัตรูธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์เพื่อลดการใช้สารเคมีและลดต้นทุนการผลิต

เป้าหมาย

เกษตรกรผู้สนใจ ๑๐๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์

ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗

แผนการดำเนินการ

- ประชาสัมพันธ์โครงการ
- คัดเลือกเกษตรกรและวิทยากรเกษตรกร
- จัดอบรมเกษตรกร
- จัดสาธิตทำจริง
- ถ่ายทอดเทคโนโลยีแบบมีส่วนร่วม ประเมินผล

วิธีการดำเนินงาน

- คณะกรรมการศูนย์ประชาสัมพันธ์โครงการในที่ประชุมองค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดผู้ใหญ่บ้านและหาทางประชุมเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย

- คัดเลือกสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน จำนวน ๑๔ กลุ่มๆละ ๓๐ ราย
- เชิญวิทยากรมาบรรยายเรื่องการผลิตสารชีวภัณฑ์ให้ความรู้แก่เกษตรกร
- จัดอบรมเกษตรกรและสาธิตการผลิตสารชีวภัณฑ์
- ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่สมาชิกกลุ่มและเกษตรกรผู้สนใจทั่วไป จำนวน ๑๔ กลุ่มๆละ ๓๐ ราย ตามกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง
- คณะกรรมการศูนย์ฯร่วมกับสมาชิกกลุ่มประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการและรายงานผลการดำเนินงานให้ส่วนราชการทราบ

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์

- เมล็ดข้าวโพดสำหรับเป็นอาหารเลี้ยงเชื้อ ๑๕๐ กิโลกรัมๆ ละ ๑๕ บาท เป็นเงิน ๒,๒๕๐ บาท
- หัวเชื้อราขาวบิวเวอร์เรีย
- ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมเกษตรกร (ค่าอาหาร เครื่องดื่มและวัสดุฝึกอบรม) จำนวน ๑๐๐ ราย ๆ ละ ๒๐๐ บาท เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท
- ค่าวัสดุอุปกรณ์ชุดขยายเชื้อราขาวบิวเวอร์เรีย (ถังนึ่ง, ถังแก๊ส, หม้อต้ม, ตู้แช่เชื้อ, กระชอน, กะละมังแช่เมล็ดข้าวโพด) ชุดละ ๑๖,๐๐๐ บาท ๒ ชุด เป็นเงิน ๓๒,๐๐๐ บาท

ผลการตอบสนองของโครงการ/กิจกรรม

ผลผลิตหรือผลตอบสนองโดยตรง

- เชื้อราขาวบิวเวอร์เรีย ๖๐๐ ถู
- อบรมเกษตรกรเป้าหมาย ๑๐๐ ราย ๑ วัน

ผลกระทบ/ผลผลิตหรือผลตอบสนองโดยอ้อม

- เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ยอมรับและนำเทคโนโลยีการผลิตเชื้อราขาวบิวเวอร์เรียไปปฏิบัติ
- ผลผลิตทางการเกษตรที่ได้จากการใช้สารชีวภัณฑ์จะปลอดภัยปราศจากยาฆ่าแมลงและยังลดต้นทุนการผลิตได้อีกด้วย

โครงการที่ ๓ ส่งเสริมการปลูกถั่วเขียวพันธุ์พื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมน้ำท่วมปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๑. หลักการและเหตุผล

ในช่วงฤดูฝนของทุกปี พื้นที่เกษตรกรรมของตำบลบึงกระจับได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมฉับพลันและน้ำขัง ส่งผลให้พืชเศรษฐกิจหลัก เช่น ข้าว มันสำปะหลัง และอ้อย ได้รับความเสียหาย โดยเฉพาะในพื้นที่ลุ่มต่ำ หลังน้ำลด พื้นดินยังไม่สามารถรองรับการปลูกพืชฤดูถัดไปได้ทันที และเกษตรกรจำเป็นต้องมีพืชพันธุ์ที่สามารถปลูกได้เร็ว ดูแลง่าย และให้ผลตอบแทนในระยะสั้น

ถั่วเขียว ถือเป็นพืชหลังนา/หลังน้ำท่วมที่เหมาะสมอย่างยิ่ง เนื่องจากมีอายุเก็บเกี่ยวสั้น (๖๐-๗๕ วัน) เป็นพืชที่ต้องการน้ำน้อย สามารถทนแล้งได้และยังเป็นพืชที่สามารถนำมาบำรุงดินได้ และสามารถขายเป็นสินค้าเกษตรที่มีตลาดรองรับ ทั้งในรูปแบบเมล็ดแห้งและเมล็ดพันธุ์ นอกจากนี้ ยังช่วยปรับปรุงโครงสร้างดินด้วยการตรึงไนโตรเจนจากอากาศ ช่วยให้การปลูกพืชในฤดูถัดไปมีคุณภาพดีขึ้น

การส่งเสริมการปลูกถั่วเขียวหลังน้ำท่วมจึงเป็นการฟื้นฟูเศรษฐกิจชุมชน ลดความเสียหายทางการเกษตร และเพิ่มความยั่งยืนของระบบการผลิตในชุมชน

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม
๒. เพื่อส่งเสริมการปลูกถั่วเขียวซึ่งเป็นพืชอายุสั้น ทนแล้ง และคืนธาตุอาหารให้ดิน
๓. เพื่อเพิ่มรายได้ระยะสั้นให้แก่เกษตรกรหลังประสบภัยพิบัติ
๔. เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการจัดการดินหลังน้ำท่วม และวางแผนการเพาะปลูกแบบยั่งยืน

๓. เป้าหมายของโครงการ

เป้าหมายเชิงปริมาณ

- เกษตรกรเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ ไม่ต่ำกว่า ๓๐ ราย
- พื้นที่ปลูกถั่วเขียวพันธุ์พื้นฟู ไม่ต่ำกว่า ๖๐ ไร่
- แจกจ่ายเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว ไม่น้อยกว่า ๑๕๐ กิโลกรัม

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

- เกษตรกรมีรายได้จากถั่วเขียวไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท/ไร่
- พื้นที่ได้รับการปรับปรุงดินและสามารถปลูกพืชถัดไปได้ดีขึ้น

๔. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ลุ่มต่ำที่เคยได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมใน ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๘ (เริ่มปลูกถั่วเขียวทันทีหลังน้ำลด)

๖. วิธีดำเนินการ

๖.๑ คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมาย

- ลงพื้นที่สำรวจและคัดเลือกเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ปี ๒๕๖๘
- เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและยืนยันข้อมูลการเพาะปลูก

๖.๒ จัดอบรมเกษตรกร

- ฝึกอบรมเรื่องการปรับปรุงดินหลังน้ำท่วม เช่น การใส่ปุ๋ยโดโลไมท์ น้ำหมัก ปุ๋ยคอก
- ถ่ายทอดความรู้เรื่องการปลูกถั่วเขียว: วิธีการปลูก, ระยะห่าง, การให้น้ำและการเก็บเกี่ยว

๖.๓. แจกจ่ายเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว

- แจกเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท ๗๒ หรือพันธุ์ที่เหมาะสม จำนวน ๒.๕ กก./ไร่ รายละเอียดไม่เกิน ๑๐ ไร่
- พร้อมแนบคู่มือการปลูกและติดตามให้คำแนะนำรายแปลง

๖.๔ ติดตามให้คำแนะนำในแปลง

- เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม ๒ ครั้ง (ระยะงอก - ออกฝัก)
- ให้คำแนะนำการควบคุมวัชพืชและศัตรูพืช เช่น เพลี้ยอ่อน หนอนเจาะฝัก

๖.๕ เก็บเกี่ยวผลผลิต

- ประเมินผลผลิต/ไร่ และให้คำแนะนำการเก็บเกี่ยว การขายผลผลิต
- รวบรวมข้อมูลราคาตลาดจากผู้ค้าถั่วในพื้นที่

๖.๖ สรุปผลและประเมินโครงการ

- เกษตรกรตอบแบบประเมินความพึงพอใจและรายได้
- เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผลเสนอหน่วยงานระดับอำเภอ/จังหวัด

๗. งบประมาณ (ประมาณ ๔๕,๐๐๐ บาท ต่อกลุ่มเกษตรกร ๓๐ ราย)

รายการ	จำนวน	ราคา/หน่วย	รวม (บาท)
เมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว	๑๕๐ กก.	๖๐ บาท	๙,๐๐๐
ค่าวัสดุปรับปรุงดิน (ปุ๋ยโดโลไมท์/น้ำหมักชีวภาพ)	๓๐ ชุด	๒๐๐ บาท	๖,๐๐๐
ค่าอบรม / ค่าเอกสาร / ค่าอาหารว่าง	๓๐ คน	๒๐๐ บาท	๖,๐๐๐
ค่าติดตามและนิเทศในแปลง	๒ รอบ	๒,๐๐๐ บาท	๔,๐๐๐
ค่าจ้างแรงงาน/พาหนะเจ้าหน้าที่	เหมาจ่าย	-	๕,๐๐๐
สำรองจ่ายหรือค่าอุปกรณ์ประกอบ (กระสอบ, ถัง)	เหมาจ่าย	-	๕,๐๐๐
รวมงบประมาณ			๔๕,๐๐๐ บาท

๘. แหล่งงบประมาณ

- งบสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตร
- งบฟื้นฟูภัยพิบัติจากสำนักงานเกษตรจังหวัด
- สนับสนุนร่วมจาก อบต. / เทศบาล / เงินสมทบกลุ่มเกษตรกร

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. พื้นที่เกษตรกรหลังน้ำท่วมได้รับการฟื้นฟูด้วยพืชอายุสั้น ตามพื้นที่ของเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายหรือไม่ต่ำกว่า ๖๐ ไร่
๒. เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย ๑,๕๐๐ - ๒,๕๐๐ บาทต่อไร่ จากถั่วเขียว
๓. พื้นที่ดินมีคุณภาพดีขึ้นในฤดูถัดไป โดยไม่ต้องใช้ปุ๋ยเคมีมาก
๔. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้และประสบการณ์ในการจัดการดินและปลูกพืชหลังภัยพิบัติ

๑๐. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
จำนวนเกษตรกรเข้าร่วม	≥ ๓๐ รายหรือตามจำนวนเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ
พื้นที่ปลูกถั่วเขียว	≥ ๖๐ ไร่

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
รายได้เฉลี่ยต่อไร่	$\geq 2,000$ บาท
ความพึงพอใจของเกษตรกร	$\geq 80\%$
การปลูกข้าวเขียวสำเร็จตามแผน	$\geq 90\%$ ของพื้นที่เป้าหมาย

๑๑. การติดตามและประเมินผล

- เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรตำบล/อำเภอลงพื้นที่นิเทศ ๒ ครั้ง
- ประเมินผลผลิตโดยการชั่งน้ำหนักจริงจากแปลง
- สอบถามเกษตรกรด้วยแบบประเมินความพึงพอใจ
- จัดทำรายงานผล พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อขยายผลในฤดูถัดไป

โครงการที่ ๔ จัดตั้งจุดตรวจวัดปริมาณน้ำฝนประจำหมู่บ้าน เพื่อการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติด้านการเกษตร ฤดูฝน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา (ปีงบประมาณ ๒๕๖๘)

๑. หลักการและเหตุผล

จากการคาดการณ์ของกรมอุตุนิยมวิทยาในฤดูฝน ปี ๒๕๖๘ พบว่ามีแนวโน้มปริมาณฝนจะสูงกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละ ๕-๑๐ และอาจมีพายุหมุนเขตร้อน ๑-๒ ลูกเคลื่อนผ่านประเทศไทย ซึ่งส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันชุมชนยังขาดข้อมูลปริมาณฝนแบบจุด (real-time) ทำให้การแจ้งเตือนภัยเป็นไปอย่างล่าช้า ส่งผลให้เกษตรกรไม่สามารถปรับแผนระบายน้ำหรือเคลื่อนย้ายเครื่องจักรออกจากพื้นที่เสี่ยงได้ทันเวลา ผู้นำชุมชนจึงเสนอแนวทางการติดตั้งอุปกรณ์วัดปริมาณน้ำฝนไว้ประจำหมู่บ้านทุกแห่ง พร้อมทั้งจัดระบบการรายงานข้อมูลผ่านช่องทางไลน์กลุ่มหรือวิทยุสื่อสารเพื่อใช้ในการแจ้งเตือนล่วงหน้า หากดำเนินการติดตั้งกระบอกวัดน้ำฝนครบทุกหมู่บ้าน จะสามารถสร้างฐานข้อมูลฝนละเอียดระดับหมู่บ้าน ซึ่งจะช่วยให้การวางแผนเพาะปลูกและการร้องขอรับความช่วยเหลือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในทางกลับกัน หากไม่ดำเนินการ โครงการนี้จะต้องพึ่งพาข้อมูลจากสถานีอุตุนิยมวิทยาระดับอำเภอซึ่งอยู่ห่างไกล ทำให้ข้อมูลไม่ทันต่อเหตุการณ์ อันจะนำไปสู่ความเสียหายต่อพืชผลและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรเพิ่มขึ้น โครงการนี้ยังสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติทางการเกษตร และสนับสนุนยุทธศาสตร์จังหวัดนครราชสีมา ข้อ ๓ ว่าด้วย “การพัฒนาภาคเกษตรอย่างยั่งยืน”

๒. วัตถุประสงค์

๑. สร้างระบบเฝ้าระวังปริมาณน้ำฝนระดับหมู่บ้านครอบคลุม ๑๐ หมู่บ้าน ในตำบลบึงกระจับ อำเภอลำทะเมนชัยภายใน ปี ๒๕๖๘
๒. เพิ่มศักยภาพผู้นำชุมชนในการรวบรวม-รายงานข้อมูลฝน และออกประกาศเตือนภัยภายใน ๓๐ นาที หลังปริมาณฝนเกินค่ามาตรฐาน
๓. ลดความเสียหายด้านการเกษตรจากอุทกภัยในฤดูฝน ๒๕๖๘ ลงอย่างน้อย ๒๐ % เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย ๓ ปีที่ผ่านมา

๓. เป้าหมาย

ประเภทผลงาน	ปริมาณ/คุณภาพ	ระยะเวลาเสร็จ
กระบอกวัดน้ำฝน ขนาด ๑๐๐ มม. พร้อมขาตั้ง	๑๐ ชุด (๑ ชุด/หมู่บ้าน) คุณภาพตาม มกอช. ๑๗๐๑-๒๕๕๙	จัดซื้อ-ติดตั้ง พ.ค.-ก.ค. ๒๕๖๘
การอบรมผู้นำชุมชน	ผู้นำ ๑๐ คน ผ่านการอบรม & ผ่านการทดสอบ ≥ ๘๐ คะแนน	ส.ค. ๒๕๖๘
ระบบรายงาน Line OA “ฝนวิเชียรบุรี”	๑ ระบบ ใช้งานได้จริง ≥ ๙๐ % uptime	ส.ค. ๒๕๖๘

๔. วิธีการดำเนินงาน

๑. เตรียมการ (เม.ย.-พ.ค. ๒๕๖๘)
 - ๐ แต่งตั้งคณะทำงานโครงการ
 - ๐ สำรวจ/ยืนยันจำนวนหมู่บ้านและจุดติดตั้ง

๒. จัดซื้ออุปกรณ์ (พ.ค.-มิ.ย. ๒๕๖๘)

- จัดทำ TOR, ประกาศจัดซื้อ กระบอกวัดน้ำฝนชนิดเกจอ่านค่า ๐-๑๐๐ มม. วัสดุ PVC ใส + ขาตั้งเหล็กชุบสังกะสีสูง ๑.๒ ม.

๓. ติดตั้งและทดสอบ (มิ.ย.-ก.ค. ๒๕๖๘)

- ส่งมอบอุปกรณ์แก่ อบต./กำนัน
- ติดตั้งกระบอกที่บ้านผู้นำชุมชน (จุดปลอดภัย ไม่บังต้นไม้/สิ่งปลูกสร้าง)
- ทดสอบการอ่านค่าเทียบกับสถานีอุตุฯ อำเภอ (± 3 มม.)

๔. อบรม & สื่อสารชุมชน (ส.ค. ๒๕๖๘)

- จัดอบรม ๑ วัน/รุ่น จำนวน ๓ รุ่น (๕๐-๕๕ คน/รุ่น)
- จัดทำคู่มือ A๕ “การอ่านค่าฝน & ขั้นตอนประกาศเตือน” แจกทุกหมู่บ้าน

๕. จัดตั้งระบบรายงาน

- เปิด Line Official Account “ฝนวิเชียรบุรี”
- สร้างฟอร์ม Google Form รับค่าฝน (เข้า-เย็น) ดึงข้อมูลเข้า Google Sheet + Dashboard

๖. ติดตามผลและบำรุงรักษา (ก.ย.-ต.ค. ๒๕๖๘ และต่อเนื่องทุกปี)

- เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอตรวจเยี่ยมและสอบเทียบอุปกรณ์ทุก ๓ เดือน
- บันทึกค่าฝน ≥ 10 มม. ต่อ ชั่วโมงจะขึ้นสถานะ “เฝ้าระวัง” สีเหลืองใน Dashboard อัตโนมัติ

๕. ระยะเวลาโครงการ

กิจกรรม	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
แต่งตั้งคณะทำงาน	●						
สำรวจจุดติดตั้ง	●	●					
จัดซื้อ/จัดจ้าง		●	●				
ติดตั้ง & ทดสอบ			●	●			
อบรม & ประชาสัมพันธ์					●		
ติดตาม/ประเมินผลรอบแรก						●	●

๖. สถานที่โครงการ

- จุดติดตั้ง : บ้านผู้นำหมู่บ้านทุกหมู่ของ ตำบลบึงกระจับ อำเภอวิเชียรบุรี (รวม ๑๐ จุด)
- สถานที่อบรม : ห้องประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี และศูนย์เรียนรู้การเกษตร (สำรอง)

๗. งบประมาณ (หน่วย: บาท)

รายการ	จำนวนหน่วย	ราคา/หน่วย	รวม
กระบอกวัดน้ำฝน + ขาตั้ง	๑๐ ชุด	๔๐๐	๔,๐๐๐
ป้ายสติกเกอร์มาตรฐานการอ่านค่า	๑๐ ชุด	๓๐	๓๐๐
จัดอบรม (อาหาร+อาหารว่าง)	๑๐ คน	๑๒๕	๑,๒๕๐
ค่าวิทยากรอบรม	๖ ชั่วโมง	๖๐๐	๓,๖๐๐
รวม			๙,๑๕๐

แหล่งงบประมาณ: งบประมาณกองทุนป้องกันและลดภัยพิบัติด้านการเกษตร ฯ (ปี ๒๕๖๘) + งบสนับสนุนจาก อบต. และภาคเอกชนในพื้นที่

๘. ผู้รับผิดชอบ

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน	บทบาทโครงการ
	เกษตรอำเภอวิเชียรบุรี	ผู้อำนวยการโครงการ
	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร	หัวหน้าฝ่ายจัดซื้อ & ฝึกอบรม
	ปลัด อบต. - ตัวแทนท้องถิ่น	ประสานงานชุมชน
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ๑๐ หมู่บ้าน	ผู้นำชุมชน	ผู้ดำเนินการติดตั้ง & รายงานข้อมูล

โครงสร้างการบริหาร: ใช้รูปแบบ **Matrix Team** (สำนักงานเกษตรอำเภอเป็นแกนกลาง เชื่อมประสาน อบต./ผู้นำชุมชน และเครือข่าย อาสาภัยพิบัติ)

๙. การติดตามและประเมินผล

- ติดตาม :
 - ตรวจสอบการบันทึกค่าฝนผ่าน Dashboard รายวัน (อัตราการรายงาน $\geq 90\%$)
 - ตรวจเยี่ยมจุดติดตั้งทุก ๓ เดือน ตรวจสอบความเที่ยง ± 3 มม.
- ประเมินผล :
 ๑. ด้านประสิทธิผล: เปรียบเทียบความเสียหายพืชผลปี ๒๕๖๘ กับค่าเฉลี่ย ๓ ปีย้อนหลัง (เป้าหมายลด $\geq 20\%$)
 ๒. ด้านประสิทธิภาพ: ค่าใช้จ่ายต่อหมู่บ้านไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท
 ๓. ด้านความพึงพอใจ: สัมรวจ Sample เกษตรกร > 300 คน คะแนนพึงพอใจ $\geq 4.0/5$
 - ระยะเวลา : ประเมินผลกลางโครงการ (ส.ค. ๒๕๖๘) และหลังสิ้นสุดฤดูฝน (ต.ค. ๒๕๖๘)

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีข้อมูลฝนระดับหมู่บ้านแบบเรียลไทม์และระบบแจ้งเตือนภัยที่ชุมชนเข้าถึงได้ภายใน ๓๐ นาที
๒. เกษตรกรสามารถปรับแผนจัดการน้ำ/ป้องกันทรัพย์สินได้ทันทั่วทั้งพื้นที่ ความสูญเสียลดลง $\geq 20\%$
๓. ผู้นำชุมชน ๑๐ คน มีทักษะด้านอุตุนิยมวิทยาการเกษตรขั้นพื้นฐาน สร้างต้นแบบการบริหารจัดการภัยพิบัติชุมชน
๔. ฐานข้อมูลฝนเชิงพื้นที่ (Micro-climate) สนับสนุนงานวิจัย/นโยบายด้านการเกษตรยั่งยืนของจังหวัด